

รายงานการประชุม
คณะกรรมการราคากลางงานก่อสร้าง
ครั้งที่ ๒/๒๕๖๓

เมื่อวันพุธที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๖๓ เวลา ๑๓.๓๐ น.
ณ ห้องประชุม ๓๐๓ ชั้น ๓ อาคาร ๙ กรมบัญชีกลาง

ผู้มาประชุม

๑. นายพรชัย หาญยืนยงสกุล	ที่ปรึกษาด้านพัฒนาระบบการเงินการคลัง	ประธานอนุกรรมการ
๒. รศ.ดร. ธนิต ธงทอง		รองประธานอนุกรรมการ
๓. นายอนุชา ภาระนันท์	ผู้แทนสำนักงบประมาณ	อนุกรรมการ
๔. นายอนันต์ สิริพิฤกษา	ผู้แทนกรมโยธาธิการและผังเมือง	อนุกรรมการ
๕. นายวิจิต นามประสิทธิ์	ผู้แทนกรมทางหลวง	อนุกรรมการ
๖. นายกนกเทพ รัตนดิลล ฌ ภูเก็ต	ผู้แทนกรมทางหลวงชนบท	อนุกรรมการ
๗. นายนิตพัฒน์ บุญช่วยเรืองชัย	ผู้แทนกรมชลประทาน	อนุกรรมการ
๘. นางสาวตรีทิพัฒน์ สุขารมณ	ผู้แทนกระทรวงพาณิชย์	อนุกรรมการ
๙. นายสิริวัฒน์ ไชยชนะ	ผู้ทรงคุณวุฒิ	อนุกรรมการ
๑๐. พล.อ.ต. ม.ล.ประกิตติ เกษมสันต์	ผู้ทรงคุณวุฒิ	อนุกรรมการ
๑๑. นายศรันย์ โรจน์เลิศจรรยา	ผู้ทรงคุณวุฒิ	อนุกรรมการ
๑๒. นายสุรเดช บุญวัฒน์	ผู้ทรงคุณวุฒิ	อนุกรรมการ
๑๓. รศ.ดร.ณรงค์ เหลืองบุตรนาค	ผู้ทรงคุณวุฒิ	อนุกรรมการ
๑๔. นายจักรพร อุ่นจิตต์	ผู้แทนสถาบันการก่อสร้างแห่งประเทศไทย	อนุกรรมการ
๑๕. นายกฤษดา ตันทวีโล	ผู้แทนสมาคมอุตสาหกรรมก่อสร้างไทยฯ	อนุกรรมการ
๑๖. นายบุญทิพย์ ชูไชนาค		อนุกรรมการ
๑๗. นายสมศักดิ์ ภูสกุล	ผู้อำนวยการกองการพัสดุ	อนุกรรมการ
๑๘. นายธนะโชค รุ่งธูปานนท์	ผู้อำนวยการกองระบบการจัดซื้อจัดจ้าง ภาครัฐและราคากลาง	อนุกรรมการ
๑๙. นางสาวยุบล ปกป้อง	ผู้อำนวยการกลุ่มงานมาตรฐานราคากลาง	อนุกรรมการและเลขานุการ
๑๙. นางสาวอาภรณ์ โชติชื่น	นักวิชาการคลังชำนาญการ	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๒๐. นางสาวจักรกฤษณ์ สังข์ทองโรจน์	นักวิชาการคลังชำนาญการ	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

ผู้ไม่มาประชุม

๑. ผู้ทรงคุณวุฒิคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	ติดภารกิจ
๒. ผู้ทรงคุณวุฒิด้านเศรษฐศาสตร์และการธนาคาร มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	ติดภารกิจ
๓. ผู้แทนสำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน	ติดราชการ
๔. ผู้แทนกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น	ติดราชการ
๕. นายทศพร ศรีเอี่ยม (ผู้ทรงคุณวุฒิ)	ติดภารกิจ
๖. ผู้แทนสมาคมวิศวกรที่ปรึกษาแห่งประเทศไทย	ติดภารกิจ

/ผู้เข้าร่วม ...

ผู้เข้าร่วมประชุม

๑. นางสาวเสาวณี	บุบผาจิตร	สำนักงบประมาณ
๒. นายสมโภชน์	หุดจำ	กรมชลประทาน
๓. นายภาณุวัฒน์	พงษ์โสภณพิศ	กรมชลประทาน
๔. นายปริญญา	เอกศิริวรานนท์	กรมทางหลวงชนบท
๕. นายนิวัฒน์	จวงเทพ	กรมทางหลวงชนบท
๖. นายศรัณย์	จันทร์ประเสริฐ	กรมทางหลวง
๗. นางสาวลัษณพร	เชียงใหม่	สำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า
๗. นายกานต์	ชัยเจริญไมตรี	ผู้แทนสมาคมอุตสาหกรรมก่อสร้างไทยฯ
๘. นางสาวศุภรา	จิตรเลขา	ผู้แทนสมาคมอุตสาหกรรมก่อสร้างไทยฯ
๙. นางสาวสุปราณี	จงธรรมวัฒน์	กรมบัญชีกลาง
๑๐. นางสาวคนางค์	เกิดจำรูญ	กรมบัญชีกลาง
๑๑. นายวีระยุทธ	สวนแก้ว	กรมบัญชีกลาง
๑๒. นางสาวรดาณัฐ	เทือกตา	กรมบัญชีกลาง
๑๓. นางสาวพรทิพย์	เหล้ารัตนไพบูลย์	กรมบัญชีกลาง
๑๔. นางสาวกัญญารัตน์	ขารี	กรมบัญชีกลาง
๑๕. นายณัฐพงศ์	ทับเที่ยง	กรมบัญชีกลาง
๑๖. นายชัยสิทธิ์	สุสุทธิพงศ์	กรมบัญชีกลาง
๑๗. นางสาวสุกัญญา	ศรีปผา	กรมบัญชีกลาง
๑๘. นางสาวจรรยาพร	มะปะเม	กรมบัญชีกลาง

เริ่มประชุมเวลา ๑๓.๓๐ น.

เมื่อคณะทำงานมาครบองค์ประชุมแล้ว ประธานฯ ได้กล่าวเปิดประชุมฯ และดำเนินการประชุมตามระเบียบวาระดังนี้

ระเบียบวาระที่ ๑ : เรื่องที่ประธานแจ้งให้ที่ประชุมทราบ

- ไม่มี -

ระเบียบวาระที่ ๒ : การรับรองรายงานการประชุมคณะอนุกรรมการราคากลางงานก่อสร้าง ครั้งที่ ๑/๒๕๖๓

เมื่อวันที่ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓

ฝ่ายเลขานุการฯ ได้แจ้งเวียนรายงานการประชุมให้อนุกรรมการทุกท่านพิจารณาแล้วตามหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ กค (กรท) ๐๔๓๓.๒/ว ๗๘ ลงวันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓ หากมีข้อแก้ไขขอให้แจ้งฝ่ายเลขานุการฯ ทราบ ภายในวันอังคาร ที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓ หากล่วงเลยระยะเวลาดังกล่าวให้ถือว่ากรรมการได้ให้การรับรองรายงานการประชุมฯ ปรากฏว่า ผู้แทนสำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน (นางสุพร กลัดแพ) ขอแก้ไขรายงานการประชุมในส่วนของความคิดเห็น ดังนี้

๑. เรื่องที่ ๓.๑ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม ขอยกเว้นการแต่งตั้งประธานกรรมการกำหนดราคากลางจากพนักงานมหาวิทยาลัย หน้าที่ ๓ บรรทัดที่ ๓๓ จากเดิม “ตำแหน่งอาจจะไม่เพียงพอ” แก้ไขเป็น “ตำแหน่งเพียงผู้อำนวยการกองอาจไม่เหมาะสมเพียงพอ”

๒. เรื่องที่ ๓.๒ องค์การบริหารส่วนตำบลนางพญาขอหาหรือการคำนวณราคากลางงานก่อสร้างทาง
หน้าที่ ๖ บรรทัดที่ ๓๖ ขอดัดข้อความคำว่า “ซึ่งกรณีนี้ถ้าไม่มีข้อสงสัยอะไรสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน
ก็คงไม่ไปตรวจสอบ” ออก

๓. เรื่องที่ ๓.๓ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นขอหาหรือการคำนวณราคากลางตามหลักเกณฑ์
การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างชลประทาน หน้าที ๙ บรรทัดที่ ๓๒ ขอดัดข้อความคำว่า “ผู้มีหน้าที่คำนวณ
ราคากลางงานก่อสร้างต้องการนำสูตรดังกล่าวซึ่งเป็นสูตรที่กำหนดขึ้นเอง” ออก

ฝ่ายเลขานุการฯ ได้ปรับปรุงแก้ไขรายงานการประชุมเรียบร้อยแล้ว

มติ ที่ประชุมรับรองรายงานการประชุม

ระเบียบวาระที่ ๓ : เรื่องเสนอที่ประชุมทราบ

เรื่องที่ ๓.๑ การประกาศอัตราดอกเบี้ยเงินกู้สำหรับใช้เป็นเกณฑ์ในการคำนวณราคากลาง
งานก่อสร้าง และปรับปรุงตาราง Factor F ใหม่

ตามประกาศคณะกรรมการราคากลางและขึ้นทะเบียนผู้ประกอบการ เรื่อง หลักเกณฑ์และ
วิธีการกำหนดราคากลางงานก่อสร้าง ลงวันที่ ๑๙ ตุลาคม ๒๕๖๐ กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกำหนดราคากลาง
งานก่อสร้างของทางราชการ เพื่อใช้เป็นแนวทางการคำนวณราคากลางงานก่อสร้างของหน่วยงานของรัฐ ซึ่งในส่วนของ
เอกสารแนบท้ายประกาศ ข้อ ๒.๑.๑๓ กำหนดเกี่ยวกับอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ที่ใช้เป็นเกณฑ์พิจารณากำหนดค่าดอกเบี้ย
สำหรับการคำนวณราคากลางงานก่อสร้างตามหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง ให้ใช้ค่าเฉลี่ย
อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ยืมประเภท MLR ของธนาคารขนาดใหญ่ อย่างน้อย ๓ ธนาคาร เป็นเกณฑ์พิจารณา
โดยให้กำหนดเป็นตัวเลขกลม กรณีอัตราดอกเบี้ยฯ เป็นเศษ ถ้าเศษถึง ๐.๕๐ ให้ปัดขึ้น ถ้าไม่ถึง ๐.๕๐ ให้ปัดลง
และให้กรมบัญชีกลางกำหนดและประกาศอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ที่ใช้เป็นเกณฑ์ในการคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง
ตามหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง หากอัตราดอกเบี้ยเงินกู้เฉลี่ยฯ เปลี่ยนแปลงถึงร้อยละ ๑
พร้อมทั้งจัดทำและแจ้งเวียนตาราง Factor F ใหม่ ที่สอดคล้องกับการประกาศเปลี่ยนแปลงอัตราดอกเบี้ยเงินกู้เฉลี่ยฯ
เพื่อให้หน่วยงานของรัฐทราบและถือปฏิบัติต่อไป

ฝ่ายเลขานุการฯ ได้ดำเนินการสำรวจอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ยืมประเภท MLR ปัจจุบัน
ของธนาคารขนาดใหญ่ พบว่า ค่าเฉลี่ยของอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ยืมประเภท MLR ปัจจุบัน ของธนาคารขนาดใหญ่
จำนวน ๕ ธนาคาร ได้แก่ ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) ธนาคารไทยพาณิชย์
จำกัด (มหาชน) ธนาคารกสิกรไทย จำกัด (มหาชน) และธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด (มหาชน) เป็นร้อยละ ๕.๔ ต่อปี
ฝ่ายเลขานุการฯ จึงได้จัดทำประกาศอัตราดอกเบี้ยเงินกู้สำหรับใช้เป็นเกณฑ์ในการคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง
พร้อมทั้งปรับปรุงตาราง Factor F ใหม่ ที่อัตราร้อยละ ๕ ต่อปี และแจ้งเวียนให้หน่วยงานของรัฐทราบ
และถือปฏิบัติเรียบร้อยแล้ว ตามหนังสือกรมบัญชีกลาง ด่วนที่สุด ที่ กค ๐๔๓๓.๒/ว ๒๘๑ ลงวันที่ ๑๙ มิถุนายน ๒๕๖๓
เรื่อง การประกาศอัตราดอกเบี้ยเงินกู้สำหรับใช้เป็นเกณฑ์ในการคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง และปรับปรุงตาราง
Factor F ใหม่ กรณีที่มีการเปลี่ยนแปลงอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ดังกล่าว หากหน่วยงานของรัฐได้รับแจ้ง
การเปลี่ยนแปลงอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ ภายหลังจากวันประกาศสอบราคา ประกาศประกวดราคาอิเล็กทรอนิกส์
ประกาศร่าง TOR หรือตามที่กำหนดสำหรับการจัดจ้างก่อสร้างด้วยวิธีการอื่น แล้วแต่กรณีก็ให้ดำเนินการต่อไป
โดยไม่ต้องคำนวณราคากลางงานก่อสร้างนั้นใหม่

รายละเอียดปรากฏตามเอกสารหมายเลข ทร. ๓.๑ - ๒/๒๕๖๓

มติ ที่ประชุมรับทราบ

ระเบียบวาระที่ ๔ : เรื่องเพื่อพิจารณา

เรื่องที่ ๔.๑ กรมประชาสัมพันธ์ ขอรื้อแนวทางกำหนดราคากลางงานก่อสร้างอาคารศูนย์ปฏิบัติการแพรภาพออกอากาศการกระจายเสียงวิทยุและการให้บริการข้อมูลข่าวสารภาครัฐ

๑. กรมประชาสัมพันธ์ แจ้งว่า ได้ดำเนินการก่อสร้างอาคารศูนย์ปฏิบัติการแพรภาพออกอากาศการกระจายเสียงวิทยุและการให้บริการข้อมูลข่าวสารภาครัฐ วงเงินงบประมาณ ๑,๐๔๘,๐๐๐,๐๐ บาท โดยคณะกรรมการกำหนดราคากลางได้กำหนดราคากลางงานก่อสร้าง และได้รับอนุมัติราคากลางในวงเงิน ๙๗๓,๘๖๑,๐๐๐ บาท ซึ่งบริษัท อาคาร ๓๓ จำกัด เสนอราคาต่ำสุด วงเงิน ๙๓๗,๔๕๘,๐๐๐ บาท ต่ำกว่าราคากลาง ๓๖,๕๒๒,๐๐๐ บาท ในการกำหนดราคากลางดังกล่าวสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน (สตง.) โดยสำนักตรวจสอบการเงินและบริหารพัสดุที่ ๑ ขอให้ประธานกรรมการกำหนดราคากลางชี้แจงเหตุผลความจำเป็นในการกำหนดค่าใช้จ่ายพิเศษตามข้อกำหนดและค่าใช้จ่ายอื่นที่จำเป็นต้องมี จำนวน ๓ รายการ ได้แก่ ค่าเช่าที่ดินสำหรับสร้างที่พักคนงาน ค่าดูแลรักษาความปลอดภัยสถานที่ก่อสร้างและอำนวยความสะดวกป้องกันปัญหาจราจรบนถนนสาธารณะ และค่าคนงานเพื่อการทำความสะดวก เป็นเงิน ๗,๙๙๒,๐๐๐ บาท รวมถึงการแต่งตั้งผู้รับจ้างออกแบบโครงการก่อสร้างฯ เป็นคณะกรรมการกำหนดราคากลาง ถือว่าเป็นการแต่งตั้งบุคคลภายนอกผู้มีส่วนได้ส่วนเสียโดยตรงกับงานก่อสร้าง ซึ่งคณะกรรมการกำหนดราคากลางมิได้แสดงการคำนวณและเหตุผลความจำเป็นสำหรับค่าใช้จ่ายพิเศษตามข้อกำหนดฯ ประกอบกับ Factor F งานก่อสร้างอาคาร ในส่วนค่าอำนวยความสะดวก ค่างานเช่าที่ดินสำหรับสร้างที่พักคนงาน ด้านการดูแลรักษาความปลอดภัยสถานที่ก่อสร้างและอำนวยความสะดวกป้องกันปัญหาการจราจรบนถนนสาธารณะ และงานจัดคนทำความสะอาดเก็บเศษวัสดุไว้แล้ว และอาจก่อให้เกิดความเสียหายแก่การเงินการคลังของรัฐ จำนวน ๓,๖๗๒,๐๐๐ บาท กรมประชาสัมพันธ์ โดยประธานคณะกรรมการกำหนดราคากลาง ได้ชี้แจงดังนี้

๑.๑ โครงการก่อสร้างอาคารศูนย์ปฏิบัติการแพรภาพออกอากาศการกระจายเสียงวิทยุและการให้บริการข้อมูลข่าวสารภาครัฐ เป็นโครงการก่อสร้างอาคารขนาดใหญ่ ๘ ชั้น รวมชั้นใต้ดิน ๒ ชั้น โดยมีพื้นที่ใช้สอยรวม ๓๔,๕๔๕ ตารางเมตร จึงมีความจำเป็นต้องกำหนดให้มีค่าใช้จ่ายพิเศษตามข้อกำหนดฯ เพื่อให้การทำงานในส่วนของผู้รับจ้างสามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเป็นไปตามหลักการทำงานที่เป็นจริง

๑.๒ บริเวณสถานที่ก่อสร้างเป็นสถานที่ราชการต้องการความปลอดภัยสูง อยู่ภายในบริเวณสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย และศูนย์ควบคุมโครงข่ายโทรทัศน์ฯ ของกรมประชาสัมพันธ์ ซึ่งตั้งอยู่บนถนนวิภาวดี-รังสิต เขตดินแดง ด้านซ้ายติดกับศูนย์ฝึกรักษาดินแดน ด้านขวาติดกับมหาวิทยาลัยหอการค้าไทย และสถาบันวิชาการป้องกันประเทศ วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร (วปอ.) ด้านหลังติดบ้านเรือนประชาชน จึงไม่อนุญาตให้เจ้าหน้าที่หรือคนงานก่อสร้างที่พักอาศัยในบริเวณสถานที่ก่อสร้างได้

๑.๓ ค่าเช่าที่ดินสำหรับที่พักคนงานชั่วคราว เป็นเงิน ๑,๓๕๐,๐๐๐ บาท เนื่องจากเป็นโครงการขนาดใหญ่มีคนงานประมาณ ๒๕๐-๓๐๐ คน และด้วยเหตุที่ไม่อนุญาตให้มีการพักอาศัยในพื้นที่ก่อสร้าง จึงจำเป็นต้องให้ผู้รับจ้างไปเช่าที่ดินเพื่อสร้างที่พักชั่วคราว สำหรับค่าอำนวยความสะดวกที่อยู่ในรูป Factor F หมวดค่าใช้จ่ายสำนักงานที่พักคนงาน และโรงงาน เป็นค่าก่อสร้างเฉพาะที่พักคนงาน สำนักงาน โรงงาน และโรงเก็บวัสดุชั่วคราวเท่านั้น มิได้รวมค่าเช่าที่ดินไว้ด้วย จึงจำเป็นต้องกำหนดให้มีค่าเช่าที่ดินสำหรับก่อสร้างที่พักคนงาน อยู่ในหมวดค่าใช้จ่ายพิเศษตามข้อกำหนด

๑.๔ การดูแลรักษาความปลอดภัยสถานที่ก่อสร้างและอำนวยความสะดวกป้องกันปัญหาจราจรบนถนนสาธารณะ เป็นเงิน ๑,๖๒๐,๐๐๐ บาท เนื่องจากโครงการไม่อนุญาตให้มีการพักอาศัยในพื้นที่ก่อสร้าง ประกอบกับสถานที่ก่อสร้างติดกับถนนสาธารณะสายหลักที่มีการจราจรหนาแน่น การขนดินและวัสดุก่อสร้าง เข้า - ออก สถานที่ก่อสร้างจำเป็นต้องจัดให้มีเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย เพื่อดูแลขณะมีรถเข้า - ออก และดูแลเรื่องของอุปกรณ์ก่อสร้าง หรือสิ่งของของทางราชการ เพื่อป้องกันการสูญหายทั้งกลางวันและกลางคืน รวมถึงหน้าที่อำนวยความสะดวกป้องกันปัญหาการจราจรบนถนนสาธารณะในช่วงเวลาที่มีการก่อสร้าง

๑.๕ ค่าใช้จ่ายจัดคนทำความสะอาดเก็บเศษวัสดุไปแล้ว วงเงิน ๗๐๒,๐๐๐ บาท ซึ่งโครงการติดอยู่กับถนนสายหลัก (ถนนวิภาวดี - รังสิต) มีการจราจรหนาแน่น และมีการก่อสร้างชั้นใต้ดิน จำนวน ๒ ชั้น ในการขุดดินและวัสดุก่อสร้าง เข้า - ออก จำเป็นต้องมีเจ้าหน้าที่จัดเก็บวัสดุที่ร่วงหล่น และทำความสะอาดบนทางสาธารณะ ซึ่งในรายการค่าใช้จ่ายที่ประกอบค่า Factor F หมวดค่าอำนวยความสะดวก รายการค่าใช้จ่ายสำนักงานที่หักคนงาน และโรงงาน ช้อย่อย ที่ ๑.๒.๓ ค่ารักษาความปลอดภัยและขนขยะและเศษวัสดุในการก่อสร้าง เป็นการจัดเก็บเศษวัสดุในการก่อสร้าง ขนขยะ ทำความสะอาดบริเวณที่ก่อสร้างเท่านั้น ไม่รวมถึงการจัดเก็บวัสดุที่ร่วงหล่น และทำความสะอาดล้างล้อก่อนออกสู่ถนนสาธารณะ จึงจำเป็นต้องกำหนดให้อยู่ในหมวดค่าใช้จ่ายพิเศษตามข้อกำหนดฯ

๒. สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน แจ้งผลการตรวจสอบว่า ได้พิจารณาค่าใช้จ่ายเหตุผลความจำเป็นของคณะกรรมการกำหนดราคากลางแล้ว มีความเห็นดังนี้

๒.๑ ตามหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง ได้รวมค่าก่อสร้างที่หักคนงานเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานก่อสร้างหรือค่าใช้จ่ายทางอ้อม ซึ่งได้รวมไว้ในรูปแบบของ Factor F แล้ว หากมีข้อกำหนดและหรือตามสัญญาจ้างก่อสร้างไม่อนุญาตให้คนงานหักในบริเวณที่ก่อสร้าง การกำหนดค่าใช้จ่ายพิเศษตามข้อกำหนดและค่าใช้จ่ายอื่นที่จำเป็นต้องมี จะกำหนดได้เฉพาะค่าพาหนะไป-กลับ ของคนงานเท่านั้น เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่าคณะกรรมการกำหนดราคากลางได้กำหนดค่าพาหนะไป-กลับ ของคนงาน จำนวนเงิน ๔,๓๒๐,๐๐๐ บาท เป็นค่าใช้จ่ายพิเศษตามข้อกำหนดและค่าใช้จ่ายอื่นที่จำเป็นต้องมีแล้ว จึงไม่สามารถกำหนดให้ค่าเช่าที่ดินสำหรับก่อสร้างที่หักคนงาน จำนวนเงิน ๑,๓๕๐,๐๐๐ บาท เป็นค่าใช้จ่ายพิเศษตามข้อกำหนดฯ

๒.๒ การกำหนดให้ผู้รับจ้างจัดหาเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยประจำทางเข้า-ออก ช่วงเวลากลางวัน จำนวน ๒ คน และเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย ช่วงเวลากลางคืน จำนวน ๑ คน จำนวน ๓๖ เดือน อัตราค่าจ้างคนละ ๑๕,๐๐๐ บาทต่อเดือน เป็นเงิน ๑,๖๒๐,๐๐๐ บาท ตามหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างอาคาร ค่าใช้จ่ายดังกล่าวได้รวมไว้ในรูปแบบของ Factor F แล้ว ดังนั้น จึงไม่สามารถกำหนดให้ค่าใช้จ่ายในด้านการดูแลรักษาความปลอดภัยสถานที่ก่อสร้างและอำนวยความสะดวกป้องกันปัญหาจราจรบนถนนสาธารณะ จำนวนเงิน ๑,๖๒๐,๐๐๐ บาท เป็นค่าใช้จ่ายพิเศษตามข้อกำหนดฯ

๒.๓ การกำหนดให้ผู้รับจ้างจัดหาคนงานเพื่อการทำมาหากิน จุดละ ๒ คน จำนวน ๒ จุด ระยะเวลา ๑,๐๘๐ วัน ค่าจ้างคนละ ๓๒๕ บาทต่อวัน เป็นเงินจำนวน ๗๐๒,๐๐๐ บาท ตามหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างอาคาร ค่าใช้จ่ายดังกล่าวได้รวมไว้ในรูปแบบของ Factor F แล้ว ดังนั้น จึงไม่สามารถกำหนดให้ค่าใช้จ่ายในการจัดหาคนงานเพื่อการทำมาหากินเก็บเศษวัสดุ จำนวน ๗๐๒,๐๐๐ บาท เป็นค่าใช้จ่ายพิเศษตามข้อกำหนดฯ

๒.๔ การแต่งตั้งผู้รับจ้างออกแบบโครงการก่อสร้าง เป็นคณะกรรมการกำหนดราคากลาง ถือเป็นการแต่งตั้งบุคคลภายนอกผู้มีส่วนได้เสียโดยตรงกับงานก่อสร้างดังกล่าว เป็นการไม่ปฏิบัติตามประกาศคณะกรรมการราคากลางและขึ้นทะเบียนผู้ประกอบการ ลงวันที่ ๑๙ ตุลาคม ๒๕๖๐ เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการกำหนดราคากลางงานก่อสร้าง

กรมประชาสัมพันธ์ ขอรื้อเกี่ยวกับการกำหนดค่าใช้จ่ายพิเศษตามข้อกำหนดและค่าใช้จ่ายอื่นที่จำเป็นต้องมี สำหรับโครงการก่อสร้างอาคารศูนย์ปฏิบัติการแพร่ภาพออกอากาศการกระจายเสียงวิทยุและการให้บริการข้อมูลข่าวสารภาครัฐ กรมประชาสัมพันธ์ จำนวน ๓ รายการ ดังกล่าว เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการกำหนดราคากลางงานก่อสร้างหรือไม่อย่างไร และการแต่งตั้งผู้รับจ้างออกแบบโครงการก่อสร้างเป็นคณะกรรมการกำหนดราคากลางถือเป็นการแต่งตั้งบุคคลภายนอกผู้มีส่วนได้เสียโดยตรงกับงานก่อสร้างหรือไม่อย่างไร

ฝ่ายเลขานุการฯ ได้มีหนังสือขอให้กรมประชาสัมพันธ์ชี้แจงเหตุผลความจำเป็น กรณีคณะกรรมการกำหนดราคากลางได้คำนวณค่าใช้จ่ายรายการ จำนวน ๓ รายการ ดังกล่าว ไว้ในค่าใช้จ่ายพิเศษตามข้อกำหนดฯ

พร้อมทั้งชี้แจงให้เห็นถึงความแตกต่างกับค่าใช้จ่ายที่กำหนดไว้ในส่วนของค่าดำเนินการในตาราง Factor F งานก่อสร้างอาคาร โดยกรมประชาสัมพันธ์ ได้มีหนังสือชี้แจงรายละเอียดเพิ่มเติมเกี่ยวกับเหตุผลการกำหนดรายการดังกล่าวไว้ในค่าใช้จ่ายพิเศษตามข้อกำหนดฯ และการแต่งตั้งคณะกรรมการกำหนดราคากลางแล้ว รายละเอียดปรากฏตามเอกสารหมายเลข พณ. ๔.๑ - ๒/๒๕๖๓

ที่ประชุมอภิปรายกันอย่างกว้างขวาง มีความเห็นดังนี้

๑. ผู้อำนวยการกองการพัสดุภาครัฐ (นายสมศักดิ์ ภูสุกุล) มีความเห็นว่า การแต่งตั้งบุคคลภายนอกซึ่งไม่มีส่วนได้ส่วนเสียกับการก่อสร้างนั้นร่วมเป็นกรรมการ ควรเพิ่มข้อความว่า “แต่หากข้อเท็จจริงปรากฏว่าบุคคลภายนอกดังกล่าวมีส่วนได้ส่วนเสียกับการก่อสร้างนั้นก็ไม่สามารถแต่งตั้งร่วมเป็นคณะกรรมการกำหนดราคากลางบุคคลภายนอกได้”

๒. ผู้แทนกรมโยธาธิการและผังเมือง (นายอนันต์ สิริพฤกษา) มีความเห็นดังนี้

๒.๑ ปัจจุบันงานก่อสร้างโครงการขนาดใหญ่เป็นการจ้างออกแบบทั้งสิ้น ซึ่งในการจ้างออกแบบหน่วยงานของรัฐจะไม่ทราบถึงรายละเอียดของขั้นตอนการออกแบบเป็นอย่างไร ประกอบกับ การคำนวณราคากลางโครงการขนาดใหญ่ และมีข้อจำกัดของระยะเวลาอันสั้น ทำให้คณะกรรมการกำหนดราคากลางหน่วยงานของรัฐต้องคำนวณราคากลางงานก่อสร้างให้ทันภายในระยะเวลาที่กำหนดอาจเกิดข้อผิดพลาดได้ จึงจำเป็นต้องให้ผู้ออกแบบเข้าร่วมเป็นคณะกรรมการบุคคลภายนอกในการกำหนดราคากลางงานก่อสร้าง ซึ่งจะได้รับความร่วมมือข้อมูลรายละเอียดในขั้นตอนการออกแบบจากผู้ออกแบบมากกว่า เรื่องการมีส่วนได้ส่วนเสียคงไม่สามารถไปมีส่วนได้ส่วนเสียตรงได้ แต่ถ้ามีส่วนได้ส่วนเสียในแบบก็อาจเป็นไปได้

๒.๒ คณะกรรมการกำหนดราคากลางต้องรับผิดชอบในการคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง เพราะหากคำนวณผิดพลาดจะมีเรื่องของความรับผิดชอบตามมาเกี่ยวข้อง ทำให้คณะกรรมการราคากลางต้องคำนวณราคากลางด้วยความระมัดระวัง การเชิญผู้ออกแบบมาประชุมแต่ละครั้งอาจไม่ได้รับความร่วมมือเท่าที่ควรเพราะผู้ออกแบบไม่ต้องรับผิดชอบใดๆ ประกอบกับ อัตราค่าจ้างออกแบบจะเชื่อมโยงกับมูลค่าของโครงการก่อสร้าง อาจทำให้ผู้ออกแบบจัดทำราคาในขั้นตอนการออกแบบที่สูงเพื่อให้ได้อัตราค่าจ้างในการออกแบบสูงตามด้วย ดังนั้น เพื่อให้ไม่ให้เกิดความผิดพลาด และได้ราคาของผู้ออกแบบที่เหมาะสม จึงควรให้ผู้ออกแบบเข้าร่วมเป็นกรรมการคำนวณราคากลางด้วย

๒.๓ เนื่องจากโครงการก่อสร้างขนาดใหญ่ที่อยู่ในเมืองถ้าคำนวณให้เฉพาะค่าขนส่งคนงานไปกลับจากในเมืองไปนอกเมืองจะทำให้ผู้รับจ้างมีต้นทุนสูงขึ้นมากกว่าการเช่าที่ดินเพื่อก่อสร้างที่พักคนงานที่อยู่ใกล้สถานที่ก่อสร้าง แต่จะให้เฉพาะโครงการงานก่อสร้างที่อยู่ในเมืองเท่านั้น ซึ่งการเพิ่มภาระค่าใช้จ่ายให้กับผู้ประกอบการก็ไม่ได้เป็นประโยชน์กับทางราชการ หากผู้ประกอบการรับงานแล้วไม่ได้กำไรก็ส่งผลให้การทำงานของผู้ประกอบการไม่มีประสิทธิภาพ หน่วยงานของรัฐอาจได้รับความเสียหาย

๓. นายบุญทิพย์ ชูโชนาค มีความเห็นดังนี้

๓.๑ การแต่งตั้งผู้ออกแบบมาเป็นคณะกรรมการกำหนดราคากลางจะเหมาะสมที่สุด เพราะในกรณีที่คณะกรรมการกำหนดราคากลางถอดแบบคำนวณราคากลางแล้วมีปัญหาก็ต้องสอบถามไปยังผู้ออกแบบ บางกรณีคณะกรรมการกำหนดราคากลางไม่ทราบถึงเจตนาของผู้ออกแบบ ซึ่งหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างกำหนดให้สามารถแต่งตั้งบุคคลภายนอกซึ่งไม่มีส่วนได้ส่วนเสียร่วมเป็นคณะกรรมการกำหนดราคากลางได้ คำว่าส่วนได้ส่วนเสียหมายความว่า ต้องไม่มีส่วนได้ส่วนเสียในกระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง เช่น ต้องไม่เป็นผู้ยื่นข้อเสนอในกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างของโครงการนั้นๆ และเห็นด้วยตามที่ฝ่ายเลขานุการฯ เสนอ

๓.๒ กระบวนการออกแบบในหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง มีข้อกำหนดสำหรับผู้ออกแบบนอกจากถอดแบบแล้ว ต้องทำปริมาณงานและราคาประกอบไว้ด้วย ซึ่งผู้ออกแบบจะนำหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างไปใช้ก็ได้ไม่ใช้ก็ได้ หากผู้ออกแบบเห็นว่าหลักเกณฑ์ฯ ใช้ไม่ได้ก็ต้องถอดแบบและประมาณการราคาและต้องรับรองแบบรายการ ปริมาณงานมาด้วย โดยไม่ต้องรับรองราคาทุกครั้งที่ยื่นแบบต้องมี B.O.Q. มีการประมาณราคาของผู้ออกแบบด้วยทุกครั้งทุกกรณี เนื่องจากหน่วยงานของรัฐบางแห่งไม่มีช่าง ไม่มีวิศวกร จึงประสบปัญหาถอดแบบไม่ได้ หลักเกณฑ์ฯ จึงกำหนดให้ผู้ออกแบบต้องถอดแบบและรับรองรายการ ปริมาณงาน แต่ก็ไม่ได้มีข้อกำหนดว่าคณะกรรมการกำหนดราคากลางต้องยึดตามของผู้ออกแบบ เพียงแต่เป็นข้อมูลประกอบเท่านั้น ซึ่งความรับผิดชอบในขั้นตอนการคำนวณราคากลางเป็นของคณะกรรมการราคากลาง ไม่สามารถอ้างได้ว่านำราคาของผู้ออกแบบที่รับรองแล้วมาใช้ได้

๓.๓ กรณีค่าใช้จ่ายดูแลความปลอดภัยบนถนนสาธารณะ และค่าใช้จ่ายจัดคนทำความสะอาดเก็บเศษวัสดุร่วงหล่นและทำความสะอาดบนถนนสาธารณะ ซึ่งสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินชี้มูลว่าเป็นการคำนวณที่ซ้ำซ้อน กับค่าใช้จ่ายในค่า Factor F ได้รวมค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการรักษาความสะอาด และรักษาความปลอดภัยไว้แล้วนั้น เนื่องจากในค่า Factor F เป็นค่าใช้จ่ายสำหรับรักษาความสะอาดและเก็บเศษวัสดุต่างๆ รวมถึงการรักษาความปลอดภัยในบริเวณสถานที่ก่อสร้างเท่านั้น ไม่ใช่บนถนนสาธารณะ ค่าใช้จ่ายที่กรมประชาสัมพันธ์กำหนดจะเกี่ยวข้องกับค่าใช้จ่ายบนถนนสาธารณะ ซึ่งค่าใช้จ่ายพิเศษตามข้อกำหนด หมายถึง ค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นตามข้อกำหนดหรือตามสัญญาจ้าง หรือค่าใช้จ่ายใดๆ ที่คณะกรรมการกำหนดราคากลางพิจารณาแล้วเห็นว่าต้องมี ถ้าไม่มีแล้วการก่อสร้างจะเป็นปัญหาหรืออุปสรรค ก็สามารถที่จะกำหนดเป็นค่าใช้จ่ายพิเศษตามข้อกำหนดได้ แต่หลักการต้องไม่ซ้ำซ้อนกับค่าใช้จ่ายในค่างานต้นทุน ค่าใช้จ่ายในส่วนของการดำเนินการก่อสร้าง หรือ Factor F และต้องไม่ซ้ำซ้อนกับครุภัณฑ์จัดซื้อหรือสั่งซื้อ ซึ่งหากไม่ซ้ำซ้อนก็สามารถกำหนดได้ แต่เมื่อกำหนดแล้วกรมประชาสัมพันธ์ต้องชี้แจงให้ชัดเจนว่ามีเหตุผลความจำเป็นอย่างไร ที่ต้องกำหนดให้มี

๓.๔ กรณีที่ไม่สามารถให้คนงานพักในสถานที่ก่อสร้างได้ และผู้รับจ้างต้องไปหาที่พักให้คนงานพักนอกโครงการงานก่อสร้าง หลักเกณฑ์ฯ ไม่ได้กำหนดว่าเป็นการเช่า หรือไปก่อสร้างข้างนอก แต่หากไม่สามารถให้คนงานพักในสถานที่ก่อสร้างจะคำนวณค่าใช้จ่ายพิเศษตามข้อกำหนดได้เฉพาะค่าพาหนะไป-กลับของคนงาน ตั้งแต่เริ่มโครงการจนสิ้นสุดโครงการเท่านั้น ไม่ว่าจะไปเช่า หรือไปสร้าง โดยข้อเท็จจริงของงานก่อสร้างอาคาร มีข้อกำหนดหรือมีวิธีปฏิบัติในการสร้างที่พักให้คนงานพักในบริเวณสถานที่ก่อสร้าง ซึ่งหลักเกณฑ์ฯ กำหนดไว้ในค่า Factor F ในแต่ละช่วงของค่างานต้นทุน ค่าก่อสร้างควรจะเป็นเท่าใด คนงานก็คน ได้คำนวณรวมไว้ในค่า Factor F และรวมไว้เฉพาะค่าก่อสร้างที่พักคนงานเท่านั้น ไม่ได้เกี่ยวกับค่าที่ดินหรือสถานที่ เพราะเป็นการสร้างที่พักในที่ก่อสร้าง ณ ตอนนั้น ซึ่งจากข้อเท็จจริงกรมประชาสัมพันธ์ไม่นำค่าก่อสร้างมากำหนดเป็นค่าใช้จ่ายพิเศษฯ แต่นำค่าเช่าที่ดินมากำหนดเป็นค่าใช้จ่ายพิเศษฯ ซึ่งหลักเกณฑ์ฯ ไม่ได้กำหนดไว้ เพราะแต่เดิมการก่อสร้างยังไม่มี ความจำเป็นในการเช่าที่ดินเพื่อก่อสร้างที่พักคนงานลักษณะนี้ ดังนั้น หากที่ประชุมฯ เห็นว่า กรณีเช่าที่ดินลักษณะเช่นนี้หากกรมประชาสัมพันธ์ชี้แจงได้ว่าจำเป็นต้องเช่าก็สามารถทำได้ แต่ก็เกิดเป็นบรรทัดฐานที่หน่วยงานต่างๆ จะเช่าที่ดินเพื่อก่อสร้างที่พักคนงาน หรือเห็นด้วยกับฝ่ายเลขานุการฯ ในการคิดคำนวณค่าพาหนะไป-กลับของคนงาน ณ สถานที่ที่ควรจะเป็นเป็นอุปสรรคหรือมีผลทำให้มีค่าใช้จ่ายสูงกว่า เมื่อเปรียบเทียบกับคิดค่าเช่าที่ดินและก่อสร้างที่พักคนงานรวมกับค่าพาหนะไป-กลับของคนงานแล้ว จะเป็นประโยชน์กับทางราชการมากกว่าก็สามารถทำได้

๔. ผู้ทรงคุณวุฒิ (นายสุรเดช บุญวัฒน์) มีความเห็นว่า ปัจจุบันการออกแบบจะมีการทำราคาก่อสร้างเบื้องต้นสำหรับให้คณะกรรมการกำหนดราคากลางพิจารณาอยู่แล้วทุกครั้ง ซึ่งคณะกรรมการกำหนดราคากลางของหน่วยงานราชการส่วนใหญ่ เป็นผู้อำนวยการ หรือบุคลากรของหน่วยงานซึ่งไม่อยู่ในสาขาวิชาชีพทางด้านนี้โดยเฉพาะและไม่เข้าใจในเรื่องของหลักการ วิธีการก่อสร้าง หรือวิธีการได้มาซึ่งราคา บางครั้งจำเป็นต้อง

สอบถามรายละเอียดแหล่งที่มา ซึ่งการพิจารณาเรื่องส่วนได้ส่วนเสีย แยกเป็น ๒ กรณี คือ การแต่งตั้งเป็น คณะกรรมการร่วมในคณะกรรมการกำหนดราคากลาง ซึ่งราคากลางยังไม่ได้เป็นราคาที่น่าไปเสนอหรือนำไปยื่น ราคาแต่อย่างใด ก็ยังไม่มีในเรื่องส่วนได้ส่วนเสีย หรืออีกกรณีจะอ้างว่านำราคากลางไปให้ผู้รับจ้างก็เป็นไปไม่ได้ เพราะปัจจุบันราคากลางเป็นที่เปิดเผยอยู่แล้ว ดังนั้น คำว่าผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในฐานะกรรมการเห็นว่าไม่มีเหตุผล บางกรณีหน่วยงานของรัฐจะเชิญผู้ออกแบบที่ประมาณราคาเบื้องต้นเข้าร่วมประชุม เป็นการให้คำปรึกษา ในแต่ละครั้ง ซึ่งก็จะถือว่าปลอดภัยที่สุด

๕. ผู้ทรงคุณวุฒิ (รศ.ดร.ณรงค์ เหลืองบุตรนาค) มีความเห็นดังนี้

๕.๑ ให้ผู้ออกแบบเป็นคณะกรรมการกำหนดราคากลางด้วยจะเป็นข้อดีมากกว่า เพราะ ผู้ออกแบบจะมีรายละเอียดข้อมูลเบื้องต้นสำหรับใช้เป็นข้อมูลประกอบการคำนวณราคากลางของคณะกรรมการ กำหนดราคากลาง โดยเป็นผู้รับผิดชอบร่วมกันหากมีการทุจริตจะมีพระราชบัญญัติลงโทษอยู่แล้ว

๕.๒ เนื่องจากค่าใช้จ่ายพิเศษฯ ตามหลักเกณฑ์ฯ กำหนด ๑๕ ข้อ ระบุว่าให้คิดเฉพาะ ค่าขนคนงานไป-กลับ ระหว่างที่พักและสถานที่ก่อสร้าง การคิดค่าเช่าที่ดินด้วยอาจเกิดความซ้ำซ้อน หากผู้ประกอบการ ไปเช่าที่ดินไกลจากสถานที่ก่อสร้าง และคิดระยะทางค่าขนคนงานไป-กลับด้วย ดังนั้น ควรให้อย่างใดอย่างหนึ่ง ยึดตามระเบียบเดิม ค่าเช่าที่ดินถือว่ารวมอยู่ในค่า Factor F เพราะผู้ประกอบการสามารถมาเลือกใกล้ๆ ได้ เพื่อชดเชยค่าเช่าที่ดิน เพียงแต่จะต้องไปหาราคากลางค่าขนส่ง สำหรับค่าเช่ายังไม่มีในหลักเกณฑ์ฯ อาจต้อง กำหนดเพิ่มเติม จึงเสนอให้คิดอย่างเดียว

กรณีวัสดุตกหล่น เป็นเหตุการณ์ปกติของงานก่อสร้างในการขนดินต้องร่วนหล่น ถ้าไม่ทำความสะอาด ประชาชนจะร้องเรียนทำให้เกิดปัญหาในการก่อสร้าง รายการนี้จึงจำเป็นต้องมี และ คิดค่าใช้จ่ายตามจริงพร้อมทั้งชี้แจงเหตุผลความจำเป็น

๖. ผู้ทรงคุณวุฒิ (นายศรัณย์ โรจน์เลิศจรรยา) มีความเห็นดังนี้

๖.๑ ในส่วนของภาคเอกชนการทำงานอาคาร ผู้ออกแบบจะเป็นผู้มีส่วนสำคัญที่สุดในการ คิดโครงสร้างต้นทุน เพราะมีความเข้าใจวัตถุประสงค์ของสิ่งที่จะก่อสร้าง ซึ่งเห็นว่ามีค่าจำเป็นที่ผู้ออกแบบ ต้องเกี่ยวข้องกับการกำหนดราคา และมีข้อสังเกตว่างานก่อสร้างอาคารเดียวกันถ้าเป็นงานเอกชนโครงสร้างราคา B.O.Q. จะไม่มีสิ่งที่เรียกว่า Factor F แต่ถ้าเป็นหน่วยงานของรัฐก็จะมี Factor F ซึ่งโครงสร้างของ Factor F เป็นอย่างไร เช่น ค่าที่พัก ในงานเอกชนก็จะกำหนดว่าไม่ให้พักในที่ก่อสร้าง จึงให้เป็นค่าเช่า ค่าปลูกสร้าง ค่าเดินทาง โดยปัญหาอาจเกิดจากการออกแบบและคำนวณราคาเบื้องต้นตามหลักการของภาคเอกชนผู้ออกแบบ แต่ในขั้นตอนที่มากำหนดเป็นราคากลางให้หน่วยงานของรัฐ เนื่องจากผู้ออกแบบอาจไม่เข้าใจโครงสร้างของ Factor F จึงมีการประมาณราคาค่าเช่าที่ดินเพื่อก่อสร้างที่พักคนงานมาด้วย

๖.๒ ปัจจุบันโครงการงานก่อสร้างอาคารขนาดใหญ่ที่สร้างในเมืองจะไม่ให้สร้างที่พัก คนงานในสถานที่ก่อสร้าง ซึ่งในข้อเท็จจริงแล้วผู้ประกอบการจะมีค่าใช้จ่ายในการดำเนินการก่อสร้างที่พักคนงาน ค่าเช่าที่ดิน และค่าเดินทาง แต่ก็ไม่ควรกำหนดให้เป็นหลักปฏิบัติ หรือกำหนดแล้วไม่ชัดเจนจะทำให้ผู้ปฏิบัติ ถูกตรวจสอบ จึงควรที่จะกำหนดให้เป็นรายกรณีไป

๗. ผู้ทรงคุณวุฒิ (พล.อ.ต. ม.ล. ประกิตติ เกษมสันต์) มีความเห็นว่า เห็นด้วยตามที่ฝ่าย เลขานุการฯ เสนอและมีประเด็นเพิ่มเติมกรณีสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน เห็นว่าอาจทำให้เกิดความเสียหาย กับภาครัฐ จำนวนเงิน ๓ ล้านบาทบาท ซึ่งความหมายของราคากลางเป็นราคาอ้างอิงเพื่อใช้ในขั้นตอนของการ จัดซื้อจัดจ้าง ไม่ใช่ราคาที่มีการจัดซื้อจัดจ้างจริง ความเสียหายจึงไม่ได้เกิดขึ้นเพราะราคากลาง การคำนวณ ราคากลางมีความผิดพลาดไม่ถึงว่าเป็นความเสียหายแก่ทางราชการซึ่งจะขัดแย้งกับข้อเท็จจริง

๘. ผู้แทนกรมทางหลวงชนบท (นายกนกเทพ รัตนดิลก ณ ภูเก็ต) มีความเห็นว่า ควรกำหนดเป็นค่าใช้จ่ายพิเศษตามข้อกำหนด เพราะหน่วยงานของรัฐไม่ให้สร้างที่พักคนงานในสถานที่ก่อสร้าง แต่ผู้คำนวณราคากลางต้องชี้แจงเหตุผลความจำเป็น และควรมีเอกสารประมาณการราคาในการเปรียบเทียบราคาระหว่างค่าเช่าที่ดินและค่าเดินทางไปกลับให้ชัดเจน

๙. ผู้แทนกรมทางหลวง (นายวิชุด นามประสิทธิ์) มีความเห็นว่า ในส่วนของค่าใช้จ่ายในค่า Factor F เป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานสำหรับงานก่อสร้างควรจะมี ซึ่งแต่เดิมหน่วยงานของรัฐให้ผู้ประกอบการก่อสร้างที่พักคนงานในสถานที่ก่อสร้าง แต่ปัจจุบันสถานการณ์เปลี่ยนแปลงไปการก่อสร้างโครงการส่วนใหญ่หน่วยงานของรัฐจะไม่ให้ก่อสร้างที่พักคนงานในสถานที่ก่อสร้าง โดยผู้รับจ้างต้องไปเช่าที่อยู่ให้คนงานพักซึ่งกรณีนี้จะรวมอยู่ในค่า Factor F แล้ว แต่สำหรับกรณีค่าเช่าที่ดินเพื่อก่อสร้างบ้านพักคนงาน หากเป็นค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจริงก็สามารถคำนวณเป็นค่าใช้จ่ายพิเศษฯ ได้ เนื่องจากหลักเกณฑ์ฯ ไม่ได้คิดไว้ให้ โดยหลักเกณฑ์ฯ กำหนดแต่เพียงว่าค่าใช้จ่ายพิเศษตามข้อกำหนดและค่าใช้จ่ายอื่นที่จำเป็นต้องมีให้ผู้มีหน้าที่คำนวณราคากลางเป็นผู้พิจารณากำหนดตามข้อเท็จจริงและหรือตามข้อกำหนดต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ได้ตามความเหมาะสม

มติ ที่ประชุมพิจารณาแล้ว มีความเห็นดังนี้

๑. หลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง ตามประกาศคณะกรรมการราคากลางงานก่อสร้าง ลงวันที่ ๑๙ ตุลาคม ๒๕๖๐ ตามเอกสารแนบท้ายประกาศ ในส่วนของเอกสารหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างอาคาร กำหนดหลักเกณฑ์การคำนวณค่าใช้จ่ายพิเศษตามข้อกำหนดและค่าใช้จ่ายอื่นที่จำเป็นต้องมี หมายถึง ค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจากการดำเนินการตามข้อกำหนดและหรือตามสัญญาจ้างก่อสร้าง ค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับค่างานสนับสนุน (Construction General Support) ค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับกรรมวิธีเฉพาะหรืออุปกรณ์พิเศษสำหรับการก่อสร้าง และหมายความรวมถึงค่าใช้จ่ายอื่นๆ ที่จำเป็นต้องมีสำหรับโครงการ/งานก่อสร้างอาคารแต่ละงาน/โครงการ โดยได้กำหนดตัวอย่างรายการค่าใช้จ่ายพิเศษตามข้อกำหนดและค่าใช้จ่ายอื่นที่จำเป็นต้องมีสำหรับงานก่อสร้างอาคาร ไว้ในบัญชีแสดงรายการก่อสร้างสำหรับงานก่อสร้างอาคาร ส่วนที่ ๓ : ค่าใช้จ่ายพิเศษตามข้อกำหนดฯ

๒. กรณีตามข้อหาหรือเกี่ยวกับการกำหนดค่าใช้จ่ายพิเศษตามข้อกำหนดฯ สำหรับโครงการก่อสร้างอาคารศูนย์ปฏิบัติการแพร่ภาพออกอากาศการกระจายเสียงวิทยุและการให้บริการข้อมูลข่าวสารภาครัฐ เห็นว่า ตามหลักเกณฑ์ข้างต้น กำหนดให้ผู้มีหน้าที่คำนวณราคากลางเป็นผู้พิจารณากำหนดตามข้อเท็จจริงและหรือตามข้อกำหนดต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับโครงการงานก่อสร้างที่คำนวณราคากลางนั้น ว่าจำเป็นต้องมีค่าใช้จ่ายพิเศษตามข้อกำหนดฯ ต้องมีรายการใดบ้าง โดยให้แสดงรายละเอียดการคำนวณพร้อมทั้งชี้แจงเหตุผลและความจำเป็นที่ต้องมีของแต่ละรายการลงในแบบแสดงการคำนวณและเหตุผลความจำเป็นสำหรับค่าใช้จ่ายพิเศษตามข้อกำหนดฯ โดยรายการใดต้องชำระค่าภาษีมูลค่าเพิ่มก็ให้รวมค่าภาษีมูลค่าเพิ่มไว้ด้วย ดังนั้น จึงเป็นหน้าที่และความรับผิดชอบของคณะกรรมการกำหนดราคากลางที่ต้องดำเนินการตามข้อกำหนดดังกล่าว ทั้งนี้ ค่าใช้จ่ายพิเศษตามข้อกำหนดฯ ทุกรายการจะต้องไม่ซ้ำซ้อนกับค่างานในส่วนของค่างานต้นทุน ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานก่อสร้าง (Factor F) และค่าครุภัณฑ์จัดซื้อหรือสั่งซื้อ

๓. กรณีการนำค่าเช่าที่ดินสำหรับก่อสร้างที่พักคนงานมากำหนดเป็นค่าใช้จ่ายพิเศษตามข้อกำหนดฯ เนื่องจากไม่สามารถให้คนงานพักในบริเวณที่ก่อสร้างได้ เห็นว่า โดยหลักการแล้วในงานจ้างก่อสร้างอาคาร ผู้รับจ้างจะก่อสร้างที่พักคนงานในบริเวณสถานที่ก่อสร้างนั้น ดังนั้น ในค่า Factor F จึงคำนวณรวมค่าก่อสร้างที่พักคนงานในแต่ละช่วงของค่างานต้นทุนไว้ให้แล้ว ในกรณีที่ไม่สามารถให้คนงานพักในบริเวณที่ก่อสร้างได้ หลักเกณฑ์ฯ จึงกำหนดให้คำนวณได้เฉพาะค่าพาหนะไป-กลับของคนงานเท่านั้น ส่วนที่พักคนงานจะเป็นรูปแบบใด เช่น เช่าห้องพัก หรือก่อสร้างนอกสถานที่ก่อสร้าง หลักเกณฑ์ฯมิได้กำหนดไว้ แต่อย่างไรก็ดี

หากคณะกรรมการกำหนดราคากลางได้พิจารณาตามข้อเท็จจริงแล้ว เห็นว่า มีข้อจำกัดเกี่ยวกับที่พัคนงาน ระยะเวลาการทำงานของโครงการ และการคิดคำนวณค่าพาหนะไป-กลับของคณงาน ณ สถานที่ที่ควรจะเป็น เป็นอุปสรรคหรือมีผลทำให้มีค่าใช้จ่ายสูงกว่า เมื่อเปรียบเทียบกับคิดค่าเช่าที่ดินและก่อสร้างที่พัคนงาน รวมกับค่าพาหนะไป-กลับของคณงานแล้ว จะเป็นประโยชน์กับทางราชการมากกว่า ก็สามารถที่จะกระทำได้

๔. การกำหนดให้ค่าใช้จ่ายในการดูแลรักษาความปลอดภัยสถานที่ก่อสร้างและอำนวยความสะดวกป้องกันปัญหาจราจรบนถนนสาธารณะ เป็นค่าใช้จ่ายพิเศษตามข้อกำหนดฯ เห็นว่า ค่าใช้จ่ายรายการเจ้าหน้าที่ความปลอดภัย ที่รวมอยู่ในค่า Factor F แล้วนั้น เป็นค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติหน้าที่ด้านความปลอดภัยในการบริหารและจัดการด้านความปลอดภัยในโครงการก่อสร้าง ตามข้อกำหนดตามพระราชบัญญัติความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน พ.ศ. ๒๕๕๔ หากข้อเท็จจริงปรากฏว่าโครงการก่อสร้างอาคารศูนย์ปฏิบัติการแพร่ภาพออกอากาศการกระจายเสียงวิทยุและการให้บริการข้อมูลข่าวสารภาครัฐ มีข้อกำหนดหรือจำเป็นต้องมีเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยในสถานที่ก่อสร้าง และเจ้าหน้าที่อำนวยความสะดวกเพื่อแก้ปัญหาจราจรบนถนนสาธารณะ ซึ่งไม่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติหน้าที่ด้านความปลอดภัยในการบริหารและจัดการด้านความปลอดภัยในโครงการก่อสร้าง ก็สามารถที่จะกำหนดเป็นค่าใช้จ่ายพิเศษตามข้อกำหนดฯ ได้

๕. รายการค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับเจ้าหน้าที่จัดเก็บวัสดุที่ร่วงหล่น และทำความสะอาดบนทางสาธารณะ เห็นว่า ค่าใช้จ่ายรายการค่ารักษาความปลอดภัยและขนส่งวัสดุในการก่อสร้างที่รวมอยู่ในค่า Factor F แล้วนั้น เป็นค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับการรักษาความปลอดภัยและขนส่งและวัสดุในการดำเนินการก่อสร้างในบริเวณสถานที่ก่อสร้างเท่านั้น หากข้อเท็จจริงโครงการก่อสร้างอาคารศูนย์ปฏิบัติการแพร่ภาพออกอากาศการกระจายเสียงวิทยุและการให้บริการข้อมูลข่าวสารภาครัฐ มีข้อกำหนดหรือจำเป็นต้องมีเจ้าหน้าที่จัดเก็บวัสดุที่ร่วงหล่นและทำความสะอาดบนทางสาธารณะที่ไม่ใช่ในบริเวณสถานที่ก่อสร้าง ก็สามารถที่จะกำหนดและคำนวณค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับเจ้าหน้าที่จัดเก็บวัสดุที่ร่วงหล่นและทำความสะอาดบนทางสาธารณะ เป็นค่าใช้จ่ายพิเศษตามข้อกำหนดฯ ได้

๖. กรณีการแต่งตั้งบุคคลภายนอกร่วมเป็นกรรมการกำหนดราคากลางงานก่อสร้าง เห็นว่า ตามหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง ตามเอกสารแนบท้ายประกาศคณะกรรมการกำหนดราคากลาง และขึ้นทะเบียนผู้ประกอบการ ข้อ ๒.๑.๑๗ (๑) วรรคสอง กำหนดองค์ประกอบของคณะกรรมการกำหนดราคากลาง กรณีจำเป็นหรือเพื่อประโยชน์ของทางราชการ จะแต่งตั้งบุคคลภายนอกซึ่งไม่มีส่วนได้ส่วนเสียกับการก่อสร้างนั้นร่วมเป็นกรรมการด้วยก็ได้ แต่หากข้อเท็จจริงปรากฏว่าบุคคลภายนอกดังกล่าวมีส่วนได้ส่วนเสียกับการก่อสร้างนั้นก็ไม่สามารถแต่งตั้งร่วมเป็นคณะกรรมการกำหนดราคากลางบุคคลภายนอกได้ ดังนั้น กรณีนี้จึงอยู่ในดุลพินิจของกรมประชาสัมพันธ์ที่จะต้องดำเนินการให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ฯ ตามประกาศข้างต้น

เรื่องที่ ๔.๒ เทศบาลนครนนทบุรี ขอรื้อหรือการเลือกใช้หลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง

เทศบาลนครนนทบุรี แจ้งว่า ได้จัดทำโครงการก่อสร้างกำแพงกันดิน คสล. คลองบางแพรก ช่วงถนนนนทบุรี ๑ ถึงสถานีสูบน้ำคลองบางแพรกฝั่งตรงข้ามกรมราชทัณฑ์ และโครงการก่อสร้างกำแพงกันดิน คลองบางเขนบริเวณวัดปากน้ำ ซึ่งทั้งสองโครงการมีวัตถุประสงค์หลักต้องการให้สามารถระบายน้ำได้อย่างรวดเร็วมากยิ่งขึ้น เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาน้ำท่วมในเขตเทศบาลนครนนทบุรี เป็นการควบคุมทิศทางของกระแสน้ำจากสถานีสูบน้ำหรือจากกระแสน้ำตามธรรมชาติให้ไหลไปในทิศทางที่ต้องการอย่างรวดเร็ว ไม่ให้ไปกัดเซาะหน้าดิน อันเกิดจากแรงปะทะทิศทางไหลของกระแสน้ำ ซึ่งส่งผลให้เกิดการพังทลายสร้างความเดือดร้อนให้แก่ประชาชน ซึ่งการคำนวณราคากลางงานก่อสร้างของทั้งสองโครงการคณะกรรมการกำหนดราคากลางงานก่อสร้างได้เลือกใช้หลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างชลประทานในการคำนวณราคากลาง โดยมีเหตุผลประกอบการพิจารณาเลือกใช้หลักเกณฑ์ฯ ดังนี้ (๑) วัตถุประสงค์หลักของทั้งสองโครงการตามแผนพัฒนาท้องถิ่น

เพื่อป้องกันน้ำท่วม รายละเอียดโครงสร้าง ลักษณะงานและขอบเขตของงานก่อสร้าง เป็นงานที่เกี่ยวข้องเนื่องกับการระบายน้ำจากสถานีสูบน้ำ และสถานที่ก่อสร้างเป็นงานที่ต้องก่อสร้างใต้น้ำเป็นหลัก และได้พิจารณาแล้วเห็นว่า ถึงแม้ว่ากำแพงกันดินจะอยู่ในความหมายงานก่อสร้างทาง แต่วัตถุประสงค์หลักมีความหมายและขอบเขตสอดคล้องและใกล้เคียงกับกลุ่มงานก่อสร้างชลประทานมากกว่า จึงได้เลือกใช้หลักเกณฑ์งานก่อสร้างชลประทานในการคิดคำนวณราคากลางงานก่อสร้างทั้งสองโครงการ (๒) สถานที่ก่อสร้างเป็นงานที่ต้องก่อสร้างใต้น้ำเป็นหลัก เพื่อให้การระบายน้ำได้รวดเร็วขึ้น เป็นการป้องกันน้ำท่วม มิได้เป็นงานที่เกี่ยวข้องเนื่องกับการก่อสร้างทางหรือถนน จึงมิได้เลือกใช้หลักเกณฑ์งานก่อสร้างทาง สะพาน และท่อเหลี่ยม ในการคิดคำนวณราคากลางงานก่อสร้างทั้งสองโครงการ จากเหตุผลข้างต้นเทศบาลนครนนทบุรีได้อ้างอิงตามข้อ ๒.๑.๗ ของประกาศคณะกรรมการราคากลาง ที่กำหนดไว้ว่า “สำหรับงานก่อสร้างอื่นที่ไม่อยู่ในความหมายและขอบเขตของงานก่อสร้าง ๔ กลุ่ม ตามที่กำหนดตามข้อ ๒.๑.๖ โดยตรง ให้พิจารณาวัตถุประสงค์ และหรือรายละเอียดของโครงสร้าง ลักษณะงานหรือขอบเขตของงานก่อสร้างนั้น สอดคล้องหรือใกล้เคียงกับกลุ่มงานก่อสร้างใดมากที่สุด ให้ใช้หลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างที่กำหนดสำหรับกลุ่มงานก่อสร้างนั้น” โดยการพิจารณาจากวัตถุประสงค์หลักของทั้งสองโครงการรายละเอียดโครงสร้าง ลักษณะงานและขอบเขตของงานก่อสร้าง ประกอบกับเป็นงานที่เกี่ยวข้องเนื่องกับการระบายน้ำจากสถานีสูบน้ำ สถานที่ก่อสร้างเป็นงานที่ต้องก่อสร้างใต้น้ำเป็นหลักในการเลือกใช้หลักเกณฑ์การคำนวณราคากลาง

ต่อมาสำนักตรวจเงินแผ่นดินจังหวัดนนทบุรี ได้เข้าตรวจสอบสัญญาจ้างทั้ง ๒ โครงการ ได้หักท้วงว่าเทศบาลนครนนทบุรีกำหนดราคากลางไม่ถูกต้องตามหลักเกณฑ์และวิธีการกำหนดราคากลางงานก่อสร้างสาเหตุเกิดจากการคำนวณปริมาณและการเลือกใช้หลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางไม่เป็นไปตามประกาศคณะกรรมการราคากลางและขึ้นทะเบียนผู้ประกอบการ เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการกำหนดราคากลางงานก่อสร้าง ในส่วนของความหมายและขอบเขตของงานก่อสร้างทาง สะพาน และท่อเหลี่ยม ทำให้ราคากลางสูงกว่าที่ควรจะเป็นเทศบาลฯ จึงขอหารือเพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกันในการปฏิบัติให้ถูกต้องตามประกาศคณะกรรมการราคากลาง ดังนี้

๑. เทศบาลฯ เลือกใช้หลักเกณฑ์คำนวณราคากลางงานก่อสร้างชลประทาน โดยพิจารณาจากวัตถุประสงค์หลักของโครงการ ลักษณะงาน และหรือรายละเอียดของโครงสร้างลักษณะงานหรือขอบเขตของงานก่อสร้างตามหลักการข้างต้นถูกต้องหรือไม่

๒. หากไม่พิจารณาจากวัตถุประสงค์ของโครงการ ให้พิจารณาจากชื่อโครงการว่าตรงกับ ความหมายและขอบเขตของแต่ละประเภทงานก่อสร้าง ตามประกาศคณะกรรมการราคากลาง เพียงอย่างเดียว ถูกต้องหรือไม่

๓. หากเข้าใจไม่ถูกต้องตามหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง เทศบาลฯ ขอผ่อนผันการไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และวิธีการกำหนดราคากลาง ตามประกาศคณะกรรมการราคากลางและขึ้นทะเบียนผู้ประกอบการกำหนด เนื่องจากมิได้มีเจตนาที่จะละเว้นการปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ดังกล่าว ประกอบกับทั้งสองโครงการได้ดำเนินการถึงขั้นตอนการบริหารสัญญาจ้างและมีการเบิกจ่ายเงินบางส่วนแล้ว และในการจัดจ้างทั้งสองโครงการสามารถประหยัดงบประมาณได้ถึง ๑๓,๓๔๐,๐๐๐ บาท

รายละเอียดปรากฏตามเอกสารหมายเลข พณ. ๔.๒ - ๒/๒๕๖๓

มติ ที่ประชุมพิจารณาแล้ว มีความเห็นว่า หลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง ตามประกาศคณะกรรมการราคากลางงานก่อสร้าง ลงวันที่ ๑๙ ตุลาคม ๒๕๖๐ เอกสารแนบท้ายประกาศข้อ ๒.๑.๖ ได้กำหนดให้งานก่อสร้างชลประทาน หมายถึง การก่อสร้าง ปรับปรุง ซ่อมแซม รื้อถอน และหรือต่อเติมสิ่งก่อสร้าง ที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมน้ำเพื่อการชลประทานหรือเพื่อการอื่น และให้หมายความรวมถึงสิ่งก่อสร้างอื่นใดซึ่งมีลักษณะ รูปแบบ วัตถุประสงค์หรือโครงสร้างคล้ายกับสิ่งก่อสร้างดังกล่าว หรือเป็นส่วนประกอบ และหรือเกี่ยวเนื่องกับสิ่งก่อสร้างดังกล่าวด้วย และงานก่อสร้างทาง หมายถึง การก่อสร้าง การขยาย การบูรณะ และหรือการบำรุงรักษา ทางหรือถนน ซึ่งจัดไว้เพื่อประโยชน์ในการจราจรและการสาธารณะทางบก ประกอบกับ

ข้อ ๒.๑.๗ สำหรับงานก่อสร้างอื่นที่ไม่อยู่ในความหมายและขอบเขตของงานก่อสร้าง ๔ กลุ่ม ตามที่กำหนดตาม ข้อ ๒.๑.๖ โดยตรง ให้พิจารณาวัตถุประสงค์ และหรือรายละเอียดของโครงสร้าง ลักษณะงานหรือขอบเขต ของงานก่อสร้างนั้น สอดคล้องหรือใกล้เคียงกับกลุ่มงานก่อสร้างใดมากที่สุด ให้ใช้หลักเกณฑ์การคำนวณราคากลาง งานก่อสร้างที่กำหนดสำหรับกลุ่มงานก่อสร้างนั้น

กรณีเทศบาลนครนนทบุรี ขอหารือ หากปรากฏข้อเท็จจริงว่า การก่อสร้างกำแพงกันดิน คลอง คลองบางแพรกช่วงถนนนนทบุรี ๑ ถึงสถานีสูบน้ำคลองบางแพรกฝั่งตรงข้ามกรมราชทัณฑ์ และโครงการก่อสร้าง กำแพงกันดินคลองบางเขนบริเวณวัดปากน้ำ มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาน้ำท่วมในเขตเทศบาล นครนนทบุรี เป็นการควบคุมทิศทางของกระแสน้ำจากสถานีสูบน้ำ หรือจากกระแสน้ำตามธรรมชาติ ให้ไหลไป ในทิศทางที่ต้องการอย่างรวดเร็ว นั้น เป็นไปตามความหมายของงานก่อสร้างชลประทานที่มีวัตถุประสงค์ ของงานก่อสร้างที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมน้ำเพื่อการชลประทานหรือเพื่อการอื่น รวมถึงการป้องกันน้ำท่วมด้วย การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างของทั้งสองโครงการดังกล่าว สามารถนำหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลาง งานก่อสร้างชลประทานมาใช้ในการคำนวณราคากลางได้โดยไม่ต้องขอผ่อนผันการไม่ปฏิบัติตามประกาศ คณะกรรมการกำหนดราคากลางและขึ้นทะเบียนผู้ประกอบการ เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการกำหนดราคากลาง งานก่อสร้าง แต่อย่างใด

ทั้งนี้ เนื่องจากเรื่องดังกล่าวเป็นเรื่องเร่งด่วน ที่ประชุมจึงรับรองรายงานการประชุม ในครั้งนี้ และมอบหมายให้ฝ่ายเลขานุการฯ ดำเนินการต่อไปได้ ตามที่ฝ่ายเลขานุการฯ เสนอ

อนึ่ง เรื่องดังกล่าวเป็นไปตามหลักการของมติที่ประชุมคณะกรรมการราคากลาง และขึ้นทะเบียนผู้ประกอบการ (คณะกรรมการราคากลาง) ครั้งที่ ๒/๒๕๖๐ เมื่อวันที่ ๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๐ มอบหมายให้คณะอนุกรรมการราคากลางงานก่อสร้าง เป็นผู้พิจารณาตอบข้อหารือตามขอบเขตของหลักเกณฑ์ แนวทาง วิธีปฏิบัติ และรายละเอียดประกอบหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง รวมทั้งตามแนวทาง การพิจารณาของคณะกรรมการราคากลางที่ได้เคยวินิจฉัยไว้ แล้วให้รายงานผลการดำเนินการให้คณะกรรมการ ราคากลางพิจารณาต่อไป โดยไม่ต้องนำเสนอที่ประชุมคณะกรรมการราคากลาง

เรื่องที่ ๔.๓ เทศบาลตำบลท่าเตื่อ-มิดกา ขอหารือกรณีการแต่งตั้งคณะกรรมการกำหนด ราคากลางงานก่อสร้าง

เทศบาลตำบลท่าเตื่อ-มิดกา แจ้งว่า ได้รับงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ และมียางก่อสร้างจำนวนมาก โดยตามประกาศคณะกรรมการราคากลางและขึ้นทะเบียนผู้ประกอบการ เรื่อง หลักเกณฑ์ และวิธีการกำหนดราคากลาง ข้อ ๒.๑.๑๗ กำหนดให้มีคณะกรรมการกำหนดราคากลาง เป็นผู้มีหน้าที่และรับผิดชอบ ในการคำนวณราคากลางงานก่อสร้างภายใต้หลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง ซึ่งในการจ้างก่อสร้าง แต่ละครั้ง ให้หัวหน้าหน่วยงานของรัฐแต่งตั้งคณะกรรมการกำหนดราคากลาง ประกอบด้วย ประธานซึ่งเป็นข้าราชการ หรือเทียบเท่า โดยคำนึงถึงลักษณะงาน หน้าที่ และความรับผิดชอบของผู้ที่ได้รับการแต่งตั้งเป็นสำคัญ ๑ คน และให้มี กรรมการอย่างน้อย ๒ คน กรรมการควรแต่งตั้งจากข้าราชการหรือเทียบเท่า โดยคำนึงถึงลักษณะงาน หน้าที่ และความรับผิดชอบของผู้ที่ได้รับการแต่งตั้งเป็นสำคัญ และควรมีผู้มีความรู้เกี่ยวกับการประมาณราคาร่วมเป็น กรรมการด้วย กรณีจำเป็นหรือเพื่อประโยชน์ของทางราชการ จะแต่งตั้งบุคคลภายนอกซึ่งไม่มีส่วนได้ส่วนเสียกับการ ก่อสร้างนั้น ร่วมเป็นกรรมการด้วยก็ได้ เนื่องจากเทศบาลตำบลท่าเตื่อ-มิดกา ขาดแคลนข้าราชการหรือเทียบเท่า ที่มีความรู้ในลักษณะงาน หน้าที่ และความรู้เกี่ยวกับการประมาณราคาก่อสร้างเทศบาลฯ จึงขอหารือการแต่งตั้ง คณะกรรมการกำหนดราคากลาง ดังนี้

๑. เทศบาลฯ มีพนักงานเทศบาลสามัญ จำนวน ๑๘ คน แต่มีความรู้ความสามารถด้านการประมาณราคาไม่ครบถ้วน ในขั้นตอนการประมาณราคาก่อสร้างตามเทศบัญญัติ จะสามารถแต่งตั้งพนักงานเทศบาลสามัญตำแหน่งใดเข้าเป็นคณะกรรมการกำหนดราคากลาง

๒. พนักงานจ้างตามภารกิจตำแหน่งผู้ช่วยนักผังเมือง มีลักษณะงาน หน้าที่ และความรับผิดชอบเกี่ยวกับงานก่อสร้าง และเป็นบุคคลที่มีความรู้เกี่ยวกับการประมาณราคา จะสามารถแต่งตั้งเป็นคณะกรรมการกำหนดราคากลางงานก่อสร้าง เพื่อประโยชน์ของทางเทศบาลฯ ได้หรือไม่ อย่างไร

๓. จากบทความเวทีท้องถิ่น Online กล่าวถึงประกาศคณะกรรมการราคากลางและขึ้นทะเบียนผู้ประกอบการ เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการกำหนดราคากลางก่อสร้าง เอกสารแนบท้ายประกาศ ข้อ ๒.๑.๑๗ (๑) กล่าวว่า “คณะกรรมการกำหนดราคากลาง ต้องแต่งตั้งจากข้าราชการหรือเทียบเท่า เท่านั้น และเป็นคณะกรรมการชุดเดียวที่ต้องมีแต่ข้าราชการหรือเทียบเท่า” แต่หนังสือคณะกรรมการราคากลางและขึ้นทะเบียนผู้ประกอบการ ที่ กค (กรท) ๐๔๐๕.๓/๔๘๑๕ ลงวันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๖๒ ซึ่งตอบข้อหารือของมหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม เกี่ยวกับการแต่งตั้งคณะกรรมการกำหนดราคากลาง ว่า “มหาวิทยาลัยฯ สามารถแต่งตั้งข้าราชการ หรือพนักงานมหาวิทยาลัย หรือลูกจ้างประจำ เป็นกรรมการกำหนดราคากลางได้ ทั้งนี้ให้คำนึงถึงลักษณะงาน หน้าที่ และความรับผิดชอบของผู้ที่ได้รับการแต่งตั้งเป็นสิ่งสำคัญ และควรมีผู้มีความรู้เกี่ยวกับการประมาณการร่วมเป็นกรรมการด้วย” เทศบาลฯ จะสามารถใช้แนวทางใดเป็นหลักในการแต่งตั้งคณะกรรมการกำหนดราคากลางงานก่อสร้าง รายละเอียดปรากฏตามเอกสารหมายเลข พณ. ๔.๓ - ๒/๒๕๖๓

มติ ที่ประชุมพิจารณาแล้ว มีความเห็นดังนี้

๑. หลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง ตามประกาศคณะกรรมการราคากลางงานก่อสร้าง ลงวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๖๐ เอกสารแนบท้ายประกาศ ข้อ ๒.๑.๑๗ กำหนดองค์ประกอบของคณะกรรมการกำหนดราคากลาง ประกอบด้วย ประธานซึ่งเป็นข้าราชการหรือเทียบเท่าโดยคำนึงถึงลักษณะงาน หน้าที่ และความรับผิดชอบของผู้ที่ได้รับการแต่งตั้งเป็นสิ่งสำคัญ ๑ คน และให้มีกรรมการอย่างน้อย ๒ คน กรรมการควรแต่งตั้งจากข้าราชการหรือเทียบเท่า โดยคำนึงถึงลักษณะงาน หน้าที่ และความรับผิดชอบของผู้ที่ได้รับการแต่งตั้งเป็นสิ่งสำคัญ และควรมีผู้มีความรู้เกี่ยวกับการประมาณการร่วมเป็นกรรมการด้วย และกรณีจำเป็นหรือเพื่อประโยชน์ของทางราชการ จะแต่งตั้งบุคคลภายในซึ่งไม่มีส่วนได้เสียกับการก่อสร้างนั้น ร่วมเป็นกรรมการด้วยก็ได้

๒. กรณีตามข้อหารือ การแต่งตั้งคณะกรรมการกำหนดราคากลางงานก่อสร้าง ทต.ท่าเตื่อ-มิดกา ต้องดำเนินการตามหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างข้างต้น โดยองค์ประกอบของคณะกรรมการกำหนดราคากลาง ประธานต้องเป็นข้าราชการหรือเทียบเท่า เนื่องจากเป็นตำแหน่งที่มีความรับผิดชอบค่อนข้างสูง หากเกิดความผิดพลาดในการปฏิบัติหน้าที่ย่อมก่อให้เกิดความเสียหายแก่หน่วยงานของรัฐได้ สำหรับการแต่งตั้งกรรมการอย่างน้อย ๒ คน ควรแต่งตั้งจากข้าราชการหรือเทียบเท่า กรณีนี้ ทต.ท่าเตื่อ-มิดกา สามารถพิจารณาแต่งตั้งข้าราชการ ลูกจ้างประจำ หรือพนักงานจ้างตามภารกิจขององค์การบริหารส่วนท้องถิ่น (อปท.) ที่มีการทำสัญญาจ้างคราวละไม่เกิน ๔ ปี โดยมีลักษณะการจ้างเช่นเดียวกับพนักงานราชการตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยพนักงานราชการ พ.ศ. ๒๕๔๗ พนักงานจ้างฯ ซึ่งถือเป็นพนักงานของรัฐที่เรียกชื่ออย่างอื่น ทั้งนี้ การจะแต่งตั้งบุคคลใดเป็นคณะกรรมการกำหนดราคากลางงานก่อสร้าง จะต้องคำนึงถึงลักษณะงาน หน้าที่ และความรับผิดชอบของผู้ที่ได้รับการแต่งตั้งเป็นสิ่งสำคัญ และควรมีผู้มีความรู้เกี่ยวกับการประมาณการร่วมเป็นกรรมการด้วย

ทั้งนี้ เนื่องจากเรื่องดังกล่าวเป็นเรื่องเร่งด่วน ที่ประชุมจึงรับรองรายงานการประชุมในครั้งนี้ และมอบหมายให้ฝ่ายเลขานุการฯ ดำเนินการต่อไปได้ ตามที่ฝ่ายเลขานุการฯ เสนอ

อนึ่ง เรื่องดังกล่าวเป็นไปตามหลักการของมติที่ประชุมคณะกรรมการราคากลางและขึ้นทะเบียนผู้ประกอบการ (คณะกรรมการราคากลาง) ครั้งที่ ๒/๒๕๖๐ เมื่อวันที่ ๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๐ มอบหมายให้คณะอนุกรรมการราคากลางงานก่อสร้าง เป็นผู้พิจารณาตอบข้อหาหรือตามขอบเขตของหลักเกณฑ์ แนวทาง วิธีปฏิบัติ และรายละเอียดประกอบหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง รวมทั้งตามแนวทางการพิจารณาของคณะกรรมการราคากลางที่ได้เคยวินิจฉัยไว้ แล้วให้รายงานผลการดำเนินการให้คณะกรรมการราคากลางพิจารณาต่อไป โดยไม่ต้องนำเสนอที่ประชุมคณะกรรมการราคากลาง

เรื่องที่ ๔.๔ กองกฎหมาย กรมบัญชีกลาง ขอหารือเกี่ยวกับการคำนวณค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานก่อสร้าง (Factor F)

กองกฎหมาย แจ้งว่า กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๖๐๕/๘๘๐๓ ลงวันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๒ เรื่อง ขอรับโอนงบประมาณรายจ่ายชุดใช้เงินอุดหนุนราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ เชิงป้องกันหรือยับยั้งภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน ครั้งที่ ๗ เพื่อชุดใช้เงินอุดหนุนราชการของจังหวัดตาก โดยกองกฎหมายได้ตรวจสอบใบสำคัญและเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการใช้จ่ายเงินอุดหนุนราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉินของจังหวัดตาก พบว่า ในการดำเนินโครงการจ้างเหมาทำคอกหมูป้องกันตลิ่งพังมีการคำนวณค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานก่อสร้าง (Factor F) กองกฎหมาย จึงขอหารือว่า การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างโครงการจ้างเหมาทำคอกหมูป้องกันตลิ่งดังกล่าว สามารถนำค่า Factor F ของงานก่อสร้างชลประทานไปใช้ในการคำนวณราคากลางได้หรือไม่อย่างไร รายละเอียดปรากฏตามเอกสารหมายเลข พณ. ๔.๔ - ๒/๒๕๖๓

มติ ที่ประชุมพิจารณาแล้วเห็นว่า หลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง ตามประกาศคณะกรรมการราคากลางงานก่อสร้าง ลงวันที่ ๑๙ ตุลาคม ๒๕๖๐ เอกสารแนบท้ายประกาศ ข้อ ๒.๑.๔ กำหนดให้ งานก่อสร้างที่ต้องคำนวณราคากลางตามหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างนี้ หมายถึง กิจกรรม การกระทำ การประกอบ การติดตั้ง และหรือการดำเนินการอื่นใด เพื่อก่อให้เกิดเป็นสิ่งก่อสร้างอันได้แก่ อาคาร โครงสร้าง ระบบสาธารณูปโภค หรือสิ่งอื่นใด ซึ่งมีลักษณะคงทนถาวร และใช้ประโยชน์ได้ และให้หมายรวมถึง การปรับปรุง การรื้อถอน การต่อเติม และการซ่อมแซมสิ่งก่อสร้างดังกล่าวด้วย ทั้งนี้ การปรับปรุง การรื้อถอน การต่อเติม และการซ่อมแซม ต้องมีแบบรูปราบบางอย่างและจำเป็นต้องมีการควบคุมดูแลการปฏิบัติงานตลอดระยะเวลาดำเนินการด้วย รวมถึงต้องดำเนินการจัดจ้างก่อสร้างตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ รวมทั้งกฎกระทรวง ระเบียบ และประกาศที่ออกตามความในพระราชบัญญัตินี้ด้วย กรณีตามข้อหารือ หากปรากฏข้อเท็จจริงว่า โครงการจ้างเหมาทำคอกหมูป้องกันตลิ่งพังดังกล่าว เป็นการดำเนินการที่มีลักษณะคงทนถาวร และใช้ประโยชน์ได้ มีแบบรูปราบบางอย่างและมีการแต่งตั้งผู้ควบคุมงาน ตามประกาศคณะกรรมการราคากลางข้างต้น ก็สามารถนำค่า Factor F มาคูณคำนวณต้นทุนได้

ทั้งนี้ เนื่องจากเรื่องดังกล่าวเป็นเรื่องเร่งด่วน ที่ประชุมจึงรับรองรายงานการประชุมในครั้งนี้ และมอบหมายให้ฝ่ายเลขานุการฯ ดำเนินการต่อไปได้ ตามที่ฝ่ายเลขานุการฯ เสนอ

อนึ่ง เรื่องดังกล่าวเป็นไปตามหลักการของมติที่ประชุมคณะกรรมการราคากลางและขึ้นทะเบียนผู้ประกอบการ (คณะกรรมการราคากลาง) ครั้งที่ ๒/๒๕๖๐ เมื่อวันที่ ๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๐ มอบหมายให้คณะอนุกรรมการราคากลางงานก่อสร้าง เป็นผู้พิจารณาตอบข้อหาหรือตามขอบเขตของหลักเกณฑ์ แนวทาง วิธีปฏิบัติ และรายละเอียดประกอบหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง รวมทั้งตามแนวทางการพิจารณาของคณะกรรมการราคากลางที่ได้เคยวินิจฉัยไว้ แล้วให้รายงานผลการดำเนินการให้คณะกรรมการราคากลางพิจารณาต่อไป โดยไม่ต้องนำเสนอที่ประชุมคณะกรรมการราคากลาง

เรื่องที่ ๔.๕ องค์การบริหารส่วนตำบลไทรเดี่ยว ขอหารือการเลือกใช้ประเภทน้ำมันดีเซล (โซล่า) และน้ำมันเบนซิน สำหรับคำนวณราคากลางงานก่อสร้างของทางราชการ

องค์การบริหารส่วนตำบลไทรเดี่ยว ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ สก ๗๔๑๐๓/๑๕๘ ลงวันที่ ๔ มีนาคม ๒๕๖๓ แจ้งว่า ตามที่คณะกรรมการราคากลางและขึ้นทะเบียนผู้ประกอบการ ได้ประกาศหลักเกณฑ์ และวิธีการกำหนดราคากลางงานก่อสร้างเพื่อใช้เป็นแนวทางในการคำนวณราคากลางงานก่อสร้างของหน่วยงานของรัฐ โดยมีข้อกำหนดเกี่ยวกับตารางและหลักเกณฑ์ค่าขนส่งวัสดุก่อสร้าง ตารางค่าดำเนินการและค่าเสื่อมราคา เครื่องจักร ตารางอัตราราคางานดิน ตารางอัตรางานปรับปรุงฐานรากและงานระเบิดหิน ซึ่งกำหนดให้ใช้ราคาน้ำมันดีเซล (โซล่า) ที่อำเภอเมืองของจังหวัดที่สถานที่ก่อสร้างตั้งอยู่เป็นเกณฑ์พิจารณาในการเลือกใช้ตารางดังกล่าว นอกจากนี้ยังมีข้อกำหนดเกี่ยวกับตารางค่าดินถมบดอัดแน่นด้วยเครื่องจักรขนาดเบาในส่วนของงานก่อสร้างชลประทาน ที่กำหนดให้ใช้เกณฑ์ราคาน้ำมันเบนซินที่อำเภอเมืองของจังหวัดที่สถานที่ก่อสร้างตั้งอยู่เป็นเกณฑ์พิจารณาเลือกใช้ตารางนั้นด้วย โดยปัจจุบันกรมธุรกิจพลังงาน ได้มีประกาศ เรื่อง กำหนดลักษณะและคุณภาพของน้ำมันดีเซล พ.ศ.๒๕๖๒ กำหนดน้ำมันดีเซลออกเป็น ๒ กลุ่ม ได้แก่ น้ำมันดีเซลหมุนเร็วและน้ำมันดีเซลหมุนช้า โดยน้ำมันดีเซลหมุนเร็ว แบ่งออกเป็น ๓ ประเภท ได้แก่ น้ำมันดีเซลหมุนเร็วธรรมดา น้ำมันดีเซลหมุนเร็วบี ๑๐ และน้ำมันดีเซลหมุนเร็วบี ๒๐ และได้กำหนดนิยาม เบนซินพื้นฐาน หมายความว่า น้ำมันเบนซินสำหรับใช้ผสมกับเอทานอลแปลงสภาพเพื่อผลิตเป็นแก๊สโซฮอล์ ซึ่งมีการผลิตและจำหน่ายในตลาดอยู่หลายประเภท อีกทั้งผู้ประกอบการที่ทำธุรกิจในการผลิตและจำหน่ายน้ำมันมีหลายราย ซึ่งผู้ประกอบการแต่ละรายกำหนดกำไรเชิงธุรกิจแตกต่างกัน ทำให้ราคาน้ำมันแต่ละราย/แต่ละประเภทมีความแตกต่างกัน ทำให้มีผลในการเลือกใช้ตารางที่ใช้ประกอบการคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง อบต.ไทรเดี่ยว จึงขอหารือ ดังนี้

๑. ประเภทน้ำมันดีเซล (โซล่า) ที่ใช้ประกอบในการพิจารณาเลือกใช้ตารางและหลักเกณฑ์ค่าขนส่งวัสดุก่อสร้าง ตารางค่าดำเนินการและค่าเสื่อมราคาเครื่องจักร ตารางอัตราราคางานดิน ตารางอัตรางานปรับปรุงฐานรากและงานระเบิดหิน ในการคำนวณราคากลางงานก่อสร้างกำหนดให้ใช้น้ำมันดีเซล (โซล่า) ประเภทหรือชนิดใด

๒. ประเภทน้ำมันเบนซิน ที่ใช้ประกอบในการพิจารณาเลือกใช้ตารางค่าดินถมบดอัดแน่นด้วยเครื่องจักรขนาดเบา งานก่อสร้างชลประทาน ในการคำนวณราคากลางงานก่อสร้างกำหนดให้ใช้น้ำมันเบนซินประเภทหรือชนิดใด

๓. ราคาน้ำมันที่อำเภอเมือง ที่ใช้ประกอบการอ้างอิงในการคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง กำหนดให้มีการอ้างอิงจากผู้ประกอบการรายใด

รายละเอียดปรากฏตามเอกสารหมายเลข พณ. ๔.๕ - ๒/๒๕๖๓

ที่ประชุมอภิปรายอย่างกว้างขวาง มีรายละเอียดดังนี้

๑. นายบุญทิพย์ ชูโซนาค มีความเห็นว่า การกำหนดตารางและหลักเกณฑ์ค่าขนส่งวัสดุก่อสร้าง ตารางค่าดำเนินการและค่าเสื่อมราคาเครื่องจักร ตารางอัตราราคางานดิน ตารางอัตรางานปรับปรุงฐานรากและงานระเบิดหิน ที่อยู่ในหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางนั้น เมื่อก่อนจะใช้ราคาน้ำมันดีเซลปกติเป็นเกณฑ์ในการคำนวณราคากลาง เนื่องจากมีน้ำมันดีเซลประเภทเดียว แต่ในปัจจุบันมีน้ำมันดีเซลหลายชนิด เช่น น้ำมันดีเซลบี ๑๐ น้ำมันดีเซลบี ๒๐ ซึ่งยังไม่รองรับกับการใช้งานเครื่องจักรทุกชนิด ดังนั้น จึงเห็นควรให้ใช้ราคาน้ำมันดีเซลปกติเป็นเกณฑ์การกำหนดราคากลาง เนื่องจากครอบคลุมการใช้งานกับเครื่องจักรมากกว่า ส่วนประเด็นที่ ๒ เรื่องการใช้อัตราราคาน้ำมันเบนซินชนิดใดเป็นเกณฑ์พิจารณาในการเลือกใช้ข้อมูลจากตารางค่าดินถมบดอัดแน่นด้วยเครื่องจักรขนาดเบา งานก่อสร้างชลประทาน ประเด็นนี้มีความเห็นว่าควรให้อยู่ในดุลยพินิจของผู้มีหน้าที่คำนวณราคากลางที่จะพิจารณาเลือกใช้ประเภทน้ำมันเบนซินให้สอดคล้องกับการทำงานของเครื่องจักรที่ใช้ในงานก่อสร้างนั้น

/สำหรับ ...

สำหรับประเด็นที่ ๓ การเลือกใช้แหล่งอ้างอิงราคาน้ำมันจะใช้ราคาจากที่ใดนั้น เนื่องจากหลักเกณฑ์กำหนดให้ใช้ราคาน้ำมันจากอำเภอเมืองของจังหวัดที่สถานที่ก่อสร้างตั้งอยู่ โดยไม่ได้ระบุว่าจากแหล่งใด ซึ่งเมื่อก่อนจะยึดอัตราราคาน้ำมันของ ปตท. เป็นเกณฑ์ในการกำหนดราคากลาง ซึ่งเป็นเพียงแนวทางในการปฏิบัติไม่ได้มีกำหนดไว้ในหลักเกณฑ์ฯ หรือหนังสือแจ้งเวียนฉบับใด โดยปัจจุบันมีการแข่งขันกันในเรื่องของราคาน้ำมันของสถานประกอบการต่างๆ ทำให้ราคาจากสถานประกอบการอื่นๆ อาจจะมีอัตราราคาน้ำมันต่ำกว่า ปตท. ก็ได้ จึงเห็นควรให้อยู่ดุลยพินิจของผู้มีหน้าที่คำนวณราคากลาง ที่จะกำหนดแหล่งอ้างอิงที่มาของราคาน้ำมันให้เป็นไปตามที่หลักเกณฑ์ฯ โดยมีข้อเสนอเพิ่มเติมให้กำหนดว่าใช้อัตราราคาน้ำมันจากสถานประกอบการ (ปั้มน้ำมัน) ที่มีราคาต่ำสุด

๒. ผู้ทรงคุณวุฒิ (รศ.ดร.ณรงค์ เหลืองบุตรนาค) มีความเห็นว่า ประโยคที่กำหนดว่าให้คำนึงถึงประโยชน์ของหน่วยงานของรัฐเป็นสำคัญมีความเหมาะสมแล้ว เนื่องจากมีความหมายก็คล้ายกับการใช้ราคาต่ำสุดอยู่แล้ว

๓. ผู้แทนสำนักงบประมาณ (นายอนุชา ภาระนันท์) มีความเห็นว่า การกำหนดราคากลางควรใช้อัตราราคาน้ำมันที่เป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานของรัฐ ไม่ควรระบุเฉพาะเจาะจงว่าเป็นราคาต่ำสุด เนื่องจากหากใช้ราคาต่ำสุดอาจมีประเด็นกรณีที่ปั้มน้ำมันในใกล้สถานที่ก่อสร้างมากกว่าแต่อัตราราคาน้ำมันสูงกว่าปั้มน้ำมันที่อยู่ไกลกว่าแต่ราคาถูกกว่า ซึ่งอาจไม่สะดวกในการดำเนินการ ดังนั้นจึงเห็นด้วยตามที่ฝ่ายเลขานุการเสนอ

มติ ที่ประชุมพิจารณาแล้ว มีมติดังนี้

๑. ประเด็นข้อหาหรือ ๑ เห็นว่า ตามประกาศคณะกรรมการราคากลางและขึ้นทะเบียนผู้ประกอบการ เรื่องหลักเกณฑ์และวิธีการกำหนดราคากลางงานก่อสร้าง ในส่วนของรายละเอียดประกอบการคำนวณราคากลางที่นำราคาน้ำมันดีเซลมาเป็นส่วนประกอบในการพิจารณาเลือกใช้ข้อมูลในตารางดังกล่าวข้างต้นได้กำหนดให้ใช้ราคาน้ำมันดีเซล (โซล่า) ที่อำเภอเมืองของจังหวัดที่สถานที่ก่อสร้างตั้งอยู่เป็นเกณฑ์ในการพิจารณาการเลือกใช้ข้อมูลจากตารางดังกล่าว โดยมีได้ระบุประเภทของน้ำมันดีเซลไว้ในหลักเกณฑ์ว่าจะต้องเป็นชนิดใด ประกอบกับประกาศกรมธุรกิจพลังงาน เรื่อง กำหนดลักษณะและคุณภาพของน้ำมันดีเซลกำหนดชนิดของน้ำมันดีเซลออกเป็น ๒ กลุ่ม ได้แก่ น้ำมันดีเซลหมุนเร็วและน้ำมันดีเซลหมุนช้า โดยน้ำมันดีเซลหมุนเร็วแบ่งออกเป็น ๒ ประเภท ได้แก่ น้ำมันดีเซลหมุนเร็วธรรมดา และน้ำมันดีเซลหมุนเร็วบี ๒๐ ซึ่งน้ำมันดีเซลหมุนเร็วบี ๒๐ เป็นน้ำมันดีเซลชนิดใหม่และมีเงื่อนไขการกำหนดรุ่น/แบบของเครื่องยนต์ที่รองรับการใช้งาน โดยหากเป็นรถยนต์จำเป็นต้องมีการติดตั้งหรือเปลี่ยนอุปกรณ์เกี่ยวกับระบบน้ำมันเพื่อให้รองรับการใช้งาน ดังนั้นกรณีตามข้อหาหรือ จึงเห็นควรให้หน่วยงานของรัฐใช้ราคาน้ำมันดีเซลหมุนเร็วธรรมดาเป็นเกณฑ์ในการคำนวณราคากลางงานก่อสร้างของหน่วยงานของรัฐ เนื่องจากเป็นประเภทน้ำมันที่มีครอบคลุมการใช้งานร่วมกับเครื่องยนต์ในงานก่อสร้างมากกว่าน้ำมันดีเซลหมุนเร็วบี ๒๐

๒. ประเด็นข้อหาหรือ ๒ การเลือกประเภทน้ำมันเบนซิน ที่ใช้ประกอบการพิจารณาเลือกใช้ตารางค่าดินถมบดอัดแน่นด้วยเครื่องจักรขนาดเบา งานก่อสร้างชลประทาน ในการคำนวณราคากลางงานก่อสร้างกำหนดให้ใช้น้ำมันเบนซิน ประเภทหรือชนิดใด เห็นว่า ตารางค่าดินถมบดอัดแน่นด้วยเครื่องจักรขนาดเบา งานก่อสร้างชลประทาน ได้กำหนดให้ใช้ราคาน้ำมันเบนซิน ที่อำเภอเมืองของจังหวัดที่สถานที่ก่อสร้างตั้งอยู่เป็นเกณฑ์พิจารณาในการเลือกใช้ข้อมูลจากตารางดังกล่าว แต่ไม่ได้กำหนดว่าเป็นน้ำมันเบนซินประเภทใด ดังนั้น การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างจึงอยู่ในดุลยพินิจของผู้มีหน้าที่คำนวณราคากลางที่จะพิจารณาประเภทน้ำมันเบนซินให้สอดคล้องกับการทำงานของเครื่องจักรที่ใช้ในงานก่อสร้างนั้น

๓. ประเด็นข้อหาหรือ ๓ การอ้างอิงราคาน้ำมันในการคำนวณราคากลางงานก่อสร้างตามหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างกำหนดให้ใช้ราคาน้ำมันที่อำเภอเมืองของจังหวัดที่สถานที่ก่อสร้างตั้งอยู่เป็นเกณฑ์ในการพิจารณา โดยไม่ได้ระบุว่าต้องใช้ราคาน้ำมันจากผู้ประกอบการรายใดเป็นแหล่งอ้างอิง ดังนั้น

จึงอยู่ในดุลยพินิจของผู้มีหน้าที่คำนวณราคากลาง ที่จะกำหนดแหล่งอ้างอิงที่มาของราคาน้ำมันให้เป็นไปตามที่หลักเกณฑ์ฯ ข้างต้น และให้คำนึงถึงประโยชน์ของหน่วยงานของรัฐเป็นสำคัญ

ทั้งนี้ เนื่องจากเรื่องดังกล่าวเป็นเรื่องเร่งด่วน ที่ประชุมจึงรับรองรายงานการประชุมในครั้งนี้ และมอบหมายให้ฝ่ายเลขานุการฯ ดำเนินการต่อไปได้ ตามที่ฝ่ายเลขานุการฯ เสนอ

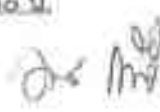
อนึ่ง เรื่องดังกล่าวเป็นไปตามหลักการของมติที่ประชุมคณะกรรมการราคากลางและขึ้นทะเบียนผู้ประกอบการ (คณะกรรมการราคากลาง) ครั้งที่ ๒/๒๕๖๐ เมื่อวันที่ ๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๐ มอบหมายให้คณะอนุกรรมการราคากลางงานก่อสร้าง เป็นผู้พิจารณาตอบข้อหารือตามขอบเขตของหลักเกณฑ์ แนวทาง วิธีปฏิบัติ และรายละเอียดประกอบหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง รวมทั้งตามแนวทางการพิจารณาของคณะกรรมการราคากลางที่ได้เคยวินิจฉัยไว้ แล้วให้รายงานผลการดำเนินการให้คณะกรรมการราคากลางพิจารณาต่อไป โดยไม่ต้องนำเสนอที่ประชุมคณะกรรมการราคากลาง

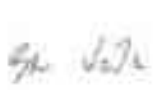
ระเบียบวาระที่ ๕ : เรื่องอื่น ๆ (ถ้ามี)

เรื่องที่ ๕.๑ รศ.ดร. ธนิต ธงทอง รองประธานอนุกรรมการ เสนอแนวทางการพิจารณาตอบข้อหารือกรณีหน่วยงานของรัฐมีหนังสือขอหารือการปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และวิธีการกำหนดราคากลางงานก่อสร้างเป็นจำนวนมาก ซึ่งข้อหารือบางกรณีเป็นการหาหรือตามขอบเขตของหลักเกณฑ์ แนวทาง วิธีปฏิบัติ และรายละเอียดประกอบหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง รวมทั้งตามแนวทางการพิจารณาของคณะกรรมการราคากลางที่ได้เคยวินิจฉัยไว้ เช่น การแต่งตั้งคณะกรรมการกำหนดราคากลาง เป็นต้น ดังนั้น เพื่อให้เกิดความรวดเร็ว เห็นควรมอบหมายให้ฝ่ายเลขานุการฯ นำเสนอคณะกรรมการราคากลาง เพื่อบอกหมายให้กรมบัญชีกลางสามารถตอบข้อหารือในประเด็นที่หลักเกณฑ์ฯ ได้กำหนดไว้ชัดเจนแล้ว

มติ ที่ประชุมพิจารณาแล้ว มีมติเห็นชอบตามที่ รศ.ดร. ธนิต ธงทอง เสนอ พร้อมทั้งมอบหมายให้ฝ่ายเลขานุการฯ นำเสนอคณะกรรมการราคากลาง กรณีการตอบข้อหารือหน่วยงานของรัฐ โดยมอบหมายให้กรมบัญชีกลางเป็นผู้พิจารณาตอบข้อหารือตามขอบเขตของหลักเกณฑ์ แนวทาง วิธีปฏิบัติ และรายละเอียดประกอบหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง รวมทั้งตามแนวทางการพิจารณาของคณะกรรมการราคากลาง และคณะอนุกรรมการราคากลางงานก่อสร้างที่เคยวินิจฉัยไว้

เลิกประชุมเวลา ๑๗.๓๐ น.

(นางสาวอาภรณ์ โชติชื่น)
อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
ผู้จัดรายงานการประชุม

(นางสาวยุบล ปกป้อง)
อนุกรรมการและเลขานุการ
ผู้ตรวจรายงานการประชุม